

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən aziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 046 (6246) 12 mart 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

La diplomacia cultural de Azerbaiyán y la excelente labor de Mehriban Aliyeva

© MAR 9, 2021

"HorraPress": Azərbaycanın mədəniyyət diplomatiyası və Mehriban Əliyevanın gözəl işləri

"HorraPress" Avropa Azad Mətbuat Mərkəzi Azərbaycan-İberiya-Amerika beyin mərkəzinin (CEPAI) "Azərbaycanın mədəniyyət diplomatiyası və Mehriban Əliyevanın gözəl..."

Bax 3

"RBK" kanalı: İndi Ermənistan siyasi böhran içindədir, Azərbaycan cəmiyyəti isə əksinə, daha da birləşib

Rusiyanın "RBK" kanalı Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərindən xüsusi reportaj hazırlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Artjom Potyomkinin müəllifi olduğu reportajda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yerli və xarici media...

[СПЕЦПРОЕКТ] РБК

Карабах без войны
АРТЕМ ПОТЕМИН

Bax 4

*Prezident İlham Əliyev
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidentini videoformatda qəbul edib*

Bax 2

Leyla Abdullayeva: "Hazırda Azərbaycanda saxlanılan erməni əsilli qadın yoxdur"

Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in erməni əsilli saxlanılan şəxs Maral Nazaryanla bağlı sualını cavablandırır. XİN-dən SİA-ya verilən məlumata görə, L.Abdullayeva bildirib: "Livanın Burc Hammud ərazisində anadan olan Maral Nacaryan (Maralle Najarian) həm Ermənistan, həm də Livan..."

Bax 5

Putin: "2020-ci il İkinci Dünya Müharibəsindən sonra ən çətin il oldu"

Bax 12

Rusiya prezidenti Vladimir Putin, keçən ilin pandemiya səbəbi ilə İkinci Dünya Müharibəsindən bu yana global iqtisadiyyat üçün ən çətin il olduğunu söyləyib. SİA RenTV-yə istinadən xəbər verir ki, dövlət başçısı bunu investisiya fəallığının artırılması tədbirlərinə...

Ermənistanda xaosun, anarxiyanın və özbaşnalığın sonu görünür

Ermənistanda müxalifətlə iqtidar arasında ziddiyyətlər kəskinləşməkdədir. Problemə ordu mənsublarının müdaxiləsi isə vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. Bu səbəbdən hazırda ölkədə olduqca gərgin siyasi vəziyyət hökm sürür. Lakin cəmiyyətdən yetərli dəstək ala bilməyən müxalifət liderləri 4 aydır ki, baş nazir Nikol Paşinyan rejimini devirə bilmirlər. Öz ətrafını gücləndirən baş nazir isə onlara qarşı...

Bax 11

Rusiyanın mobil operatorunun Xankəndidə nə işi var?

Bax 14

Siqaretin bahalaşdırılması siqaretçəkməni azaldacaqmı?

Bax 15

"Yuventus" Ronaldonu satacaq?

Bax 16

İlham Əliyev: “Hazırda bizim əsas məqsədimiz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsini davam etdirməkdir”

Prezident İlham Əliyev Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidentini videoformatda qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 11-də Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Reno-Bassonu və bankın rəhbərliyinin digər nümayəndələrini videoformatda qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Prezident İlham Əliyev dedi:

- Xanım prezident, hörmətli xanımlar və cənablar, sizi görməyə çox şadam. Sizinlə gələcək planlarımız barədə söhbət etmək imkanına görə şadam. Əlbəttə, bilirsiniz ki, pandemiya səbəbindən biz videokonfrans vasitəsilə görüşmək imkanından istifadə etməli oluruq. İlk növbədə, mən Bankın Azərbaycana göstərdiyi bu diqqətə görə minnətdarlığımı ifadə etmək istədim. Düşünürəm ki, demək olar son 30 ildə biz çox güclü tərəfdaşlıq əlaqələri qurmuşuq. Bank ölkənin transformasiyasında, iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsində bizi dəstəkləyib. Bizim 3 milyard avrodan çox məbləğdə layihələrimizin maliyyələşdirilməsi faktı bunu açıq-aşkar nümayiş etdirir. Hazırda bu portfelin yarısının özəl sektora yönəlmiş vəsait olması da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu da əməkdaşlığımızın yaxşı göstəricisidir.

Bizim dövlət şirkətləri tərəfindən həyata keçirilən infrastruktur layihələrinə gəlincə, onların demək olar ki, hamısı tamamlanıb. Mənə məlumat verilib ki, bizdə 13 layihə var, onların 12-si uğurla tamamlanıb və sonuncusu tamamlanma prosesindədir. Mən, həmçinin Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının bizim enerji layihələrinə, xüsusilə Cənub Qaz Dəhlizinə, onun Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı tərəfindən 1 milyard avro məbləğində maliyyələşdirilməsi sonuncu hissəsi olan TAP-a verdiyi dəstəyə görə minnətdaram. Bildiyiniz kimi, ötən ilin son günündə biz TAP və Cənub Qaz Dəhlizinin açılışını qeyd etdik. Bu, həqiqətən də Avrasiyanın enerji xəritəsini dəyişən tarixi nailiyyət idi. Bildiyiniz kimi, hazırda bizim əsas məqsədimiz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsini davam etdirməkdir. Düşünürəm ki, xüsusilə bu il və ötən il, pandemiya baxmayaraq, nəticələr çox ümidvericidir. Ümumi daxili məhsulda müəyyən azalmaya baxmayaraq, bizdə qeyri-enerji sənayesi istehsalında artım var. Bu iki ayda bizdə artım 12 faizdən çox olub. Beləliklə, bu, bizim sənayemizin şaxələndirilməsinin yaxşı göstəricisidir. Biz neft satışlarından topladığımız vəsaiti özəl sektora, sənaye potensialımızı dəstəkləməyə yönəltməyə nail olduq və qeyri-enerji sənayesində 12 faiz artım həqiqətən də əlamətdar hadisədir.

Hazırda bizim əsas məqsədimiz işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasıdır. Ermənistan tərəfdən 25 ildən çox, demək olar ki, 30 il davam edən işğal nəticəsində hər şey dağıdılıb. Əcnəbi diplomatlar və media nümayəndələri işğaldan azad edilmiş ərazilərə artıq dəfələrlə sə-

fər ediblər və özləri hər şeyin tamamilə dağıdıldığını şahidi olublar. Şəhərlər dağıdılıb, kəndlər dağıdılıb. Odur ki, biz öz doğma torpaqlarına qayıtmaq, gözələn insanları, bir milyondan çox keçmiş məcburi köçkün üçün layiqli həyat şəraiti təmin etmək məqsədilə 10 min kvadratkilometrdən böyük bir ərazini yenidən qurmalı olacağıq. Beləliklə, bu, bizim əsas vəzifəmizdir və biz artıq buna başlamışıq. Mənaqişənin və müharibənin faktiki sonu olan bəyanatın imzalanmasından yalnız dörd ay keçməsinə baxmayaraq, biz artıq işlərə başlamışıq. Biz indi beynəlxalq hava limanı tikirik, avtomagistrallar tikirik, dəmir yolu xətlərini inşa edirik, artıq başlamışıq. Bu ilin sonuna kimi bütün Qarabağ ərazisi üçün demək olar ki, enerji təchizatını 100 faiz tamamlamağı planlaşdırırıq və bizim bir çox başqa planlarımız da var.

Əlbəttə ki, biz bu məsələlərdə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlığa güvənirik. Mən işğaldan azad olunmuş torpaqları “yaşıl enerji” zonası elan etmişəm. Biz əsasən bərpa olunan enerji mənbələrindən, su, günəş və külək mənbələrindən istifadə etməyi planlaşdırırıq. Bizim böyük beynəlxalq enerji şirkətləri ilə yaxşı iş təcrübəmiz var. Yeri gəlmişkən, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı bu investisiya layihələrinin maliyyələşdirməsində iştirak edir. Ümid edirik, eyni təcrübə azad edilmiş ərazilərdə də tətbiq olunacaqdır. Çünki bərpa olunan enerji mənbələri baxımından orada böyük potensial var. Başqa sözlə, bu, Azərbaycanın və regionun inkişafında yeni bir dövr və ya hətta yeni bir eradır. Demək olar ki, 30 il davam edən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tapdıqdan sonra regional inkişaf, regional əməkdaşlıq, bağlılıq üçün yeni imkanlar var və Azərbaycan bunlara hazırdır. Mən artıq ictimaiyyətə bunu açıqlayaraq demişəm ki, biz əməkdaşlıq, düşmənçilik səhifəsini geridə qoymaq, regionda daha yaxşı vəziyyəti və daha da proqnozlaşdırıla bilən vəziyyəti təmin etmək üçün qonşularımızla düstür şəkildə işləməyə hazırıq. Beləliklə, bu, görülmüş işlərin və bəzi planlarımızın nədən ibarət olmasının kiçik xülasəsi idi. Əlbəttə ki, müzakirələr zamanı biz gələcək tərəfdaşlığımızın praktiki addımlarını daha geniş

Misir nəşri Prezident İlham Əliyevin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Zirvə toplantısındakı çıxışından yazıb

Misirin “Əl Vəsile” nəşrində dərc edilmiş jurnalist və tədqiqatçı Əhməd Abdo Tərabikin “İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatın çərçivəsində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olundu” sərlövhəli məqaləsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşkilatın martın 4-də keçirilmiş XIV onlayn Zirvə toplantısında çıxışından bəhs edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə dövlətimizin başçısının Zirvə toplantısında COVID-19 pandemiyası dövründə və ondan sonra iqtisadi əməkdaşlığın yeni üsullarla davam etdirməsinin zəruriliyi barədə fikirləri yer alıb. Müəllif qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti ticarətin asanlaşdırılması məqsədilə yeni mexanizmlərin işlənilib hazırlanması, gömrük proseduralarının sadələşdirilməsi, yükdaşıma imkanlarının diversifikasiyası və rəqəmsal transformasiya imkanlarından geniş istifadə edilməsinin zəruriliyini vurğulayıb.

Məqalədə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Tədqiqat Mərkəzinin də Azərbaycanda yerləşəcəyi, Zirvə toplantısı zamanı bu mərkəzin nizamnaməsinin imzalandığı diqqətə çatdırılıb.

Müəllif Zirvə toplantısında Pakistanın Baş naziri İmran Xanın, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın, Qazaxıstan Prezidenti Kasım Jomart-Tokayevin çıxışlarında İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin əməkdaşlığına dair yeni layihə və təşəbbüslərdən də yazıb.

müzakirə edəcəyik. Görüşmək üçün irəli sürdüyünüz bu təşəbbüsə görə bir daha təşəkkür edirəm. Sizi bir daha görməyə çox şadam.

X X X

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Reno-Basso:

-Cənab Prezident, çox təşəkkür edirəm. İlk təqdimata görə sağ olun. Sizi COVID-19 böhranı ilə bağlı vəziyyətin uğurla idarə olunmasına görə təbrik etmək istədim. Bütün ölkələr hazırda bu çağırışla üz-üzədir və bu böhran bir çox yerlərdə iqtisadi problemləri şərtləndirir. Digər ölkələrlə müqayisədə sizdə vəziyyət daha yaxşıdır.

Sonra xanım Odil Reno-Basso Azərbaycanla əməkdaşlığa toxunaraq dedi: “Ötən il biz diqqətimizi özəl sektor üzərində cəmləşdirdik, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi, sosial əhəmiyyətli və ətraf mühitə təsirli bağlı yerli valyuta ifadəsində layihələrin icrası uğurla həyata keçirildi. Biz Mərkəzi Bankla SVOP (valyuta mübadiləsi) sazişi bağlamaqla yerli valyutada layihələrin maliyyələşdirilməsi sahəsində əməkdaşlığımızdan da məmnunluq. Bu da öz növbəsində kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi baxımından vacibdir. Sevindirici haldır ki, böyük həcmdə maliyyə töhfəsi verdiyimiz Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi başa çatdı. Biz bu layihədə yaxından iştirak edirdik və şadiq ki, həmin layihə artıq tam şəkildə icra edilib. Biz enerji sahəsində əməkdaşlığımızı yüksək qiymətləndiririk”.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Reno-Basso Azərbaycan hökuməti ilə külək və günəş enerjisi sahələrində əməkdaşlıq etdiklərini deyərək, bununla bağlı qanunvericilik bazasının qəbul edilməsinin önəminə toxundu, bu sahədə əməkdaşlığın əhəmiyyətindən danışdı.

Söhbət zamanı Azərbaycanla Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı arasında əməkdaşlığın səviyyəsindən məmnunluq ifadə olundu, bu əməkdaşlığın daha da dərinləşdiriləcəyinə əminlik bildirildi.

Görüşdə nəqliyyat, bərpa olunan enerji, “Gəncə - Green City” layihəsi, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi”, telekommunikasiya, bank sektoru və işğaldan azad edilmiş rayonlarda həyata keçirilən və icra olunacaq layihələrlə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

“HorraPress”: Azərbaycanın mədəniyyət diplomatiyası və Mehriban Əliyevanın gözəl işləri

“**H**orraPress” Avropa Azad

Mətbuat Mərkəzi Azərbaycan-İberiya-Amerika beyni-mərkəzinin (CEPAL) “Azərbaycanın mədəniyyət diplomatiyası və Mehriban Əliyevanın gözəl işləri” sərəlvhəli məqaləsini dərc edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalə Azərbaycan rəhbərliyinin, xüsusən Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın həyata keçirdiyi mədəniyyət diplomatiyasına həsr edilib.

Materialda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva öz “Instagram” səhifəsində qədim Qarabağ torpağındakı dini abidələrin və məscidlərin bərpası layihəsinin işə salınması barədə paylaşım edib. “HorraPress” Mehriban Əliyevanın həmin paylaşımını sitat gətirir: “Bu günlər biz hamımız Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasının qururunu və sevincini yaşayırıq. 30 ilə yaxın Ermənistanın işğalı altında olan torpaqlarımız Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında qəhrəman əsgər və zabitlərimizin şücaəti sayəsində azad edilmişdir.

Heydər Əliyev Fondu fəaliyyət göstərdiyi ilk gündən Azərbaycanda müxtəlif sahələri əhatə edən layihə və proqramlar həyata keçirir. Fondun tarixi, mədəniyyət və dini abidələrin qorunub saxlanılması və bərpası istiqamətindəki fəaliyyəti hər kəsə məlumdur. Bu gün isə qürur hissi ilə sizə Heydər Əliyev Fondunun qədim Qarabağ torpağında Azərbaycan xalqının milli sərvəti olan dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası üzrə layihəyə başladığını bildirmək istəyirəm. Layihə çərçivəsində yerli və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə bölgədəki ziyarətgahlarımızın bərpası, konservasiyası və yenidən qurulması həyata keçiriləcəkdir. İşğal illəri ərzində Şuşa şəhərində və Ağdam rayonunda dağıntılara məruz qalmış dini ibadət yerlərinin bərpası üzrə müvafiq işlərə artıq başlanılmışdır.

Bir zamanlar ermənilərin vəhşicəsinə dağıtdığı, tövləyə çevirdiyi müqəddəs dini məkanlarımız yenidən dirçələcək və bütün Qarabağ ərazisindəki məscidlərimizdə azan səsləri eşidiləcək, dualar oxunacaqdır!”

“HorraPress” oxucuların diqqətinə çatdırır ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva ölkənin xaricdə populyarlaşmasına, habelə sosial siyasətin həyata keçirilməsinə, elmin, təhsilin, mədəniyyətin və idmanın inkişafına mühüm töhfələr verir. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələr milli dəyərlərin qorunub saxlanmasına və möhkəmlənməsinə, humanizm prinsiplərinin tətbiqinə yönəlib.

Mehriban Əliyevanın Heydər Əliyev Fondu ilə UNESCO arasında əlaqələrin inkişafına yönəlmiş fəaliyyəti xüsusi vurğulanır, qeyd olunur ki, bu fəaliyyət Azərbaycan mədəniyyətinin və mədəniyyətlərarası dialoqun beynəlxalq səviyyədə təbliği üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın birinci xanımının fəaliyyətinin ətirafı kimi 2004-cü ildə o, qeyri-maddi mədəni irsin təbliğinə və qorunmasına görə xoşməramlı səfir seçilib.

Bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən işlənib hazırlanmış siyasətin həyata keçirilməsi və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın xoşməramlı səfir kimi fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan muğamı, Azərbaycan aşiq sənəti, ənənəvi Azərbaycan xalçaçılıq sənəti, ənənəvi çövkən at oyunu, kələğayı qadın baş örtüyünün hazırlanması və geyim mədəniyyəti və simvolika-

DESTACADOS

INTERNACIONAL

La diplomacia cultural de Azerbaiyán y la excelente labor de Mehriban Aliyeva

MAR 9, 2021

si, Lahıc misgərlik sənəti, Novruz bayramı, lavaş, kətirmə, jupka, yufka - nazik çörək növlərinin hazırlanması, dolmanın hazırlanması ənənələri UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib. 2019-cu ildə Azərbaycanın qədim Şəki şəhərinin tarixi mərkəzi və Şəki Xan Sarayı UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil olunub.

Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu mədəniyyətlərarası və dinlərarası münasibətlərin inkişafına, digər ölkələrlə humanitar sahədə ikitərəfli münasibətlərin dərinləşməsinə kömək edir. Məqalədə qeyd olunur ki, 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondu “Tolerantlığın ünvanı - Azərbaycan” layihəsi çərçivəsində XIV əsrə aid Strasburq Kafedral Kilsəsinin beş vitrajının bərpası üçün maliyyə vəsaiti ayırıb. 2012-ci ildə Fond Müqəddəs Marçelini və Piyetro katakombalarını bərpa edib.

“HorraPress” yazır ki, tolerantlıq və dialoq sahəsində görülmüş işlər nəticəsində 2016-cı ildə Papa Fransisk Azərbaycana səfəri zamanı Müqəddəs Bakirə Məryəm məbədinə olub, Azərbaycanı sivilizasiyalar arasında körpü adlandırıb.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilən bütün layihələr bir daha göstərir ki, “Bakı prosesini”nin təşəbbüskarı olan Azərbaycan müxtəlif xalqlar və mədəniyyətlər arasında əməkdaşlığın möhkəmlənməsi və səmərəli dialoqun təbliği sahəsində işi ilə bütün dünyada sülhə və təhlükəsizliyə töhfə verir, mədəni müxtəliflik dəyərlərini irəlilədir, sivilizasiyalar arasında qarşılıqlı anlaşma, multikulturalizm və dialoqun inkişafında mühüm rol oynayır.

Mehriban Əliyevanın ictimai-siyasi fəaliyyəti fəal və dünyəvi Azərbaycan qadını imicinin formalaşmasında əvəzsiz rol oynayır.

Ceyhun Bayramov polşalı həmkarı ilə telefonla danışdı

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun Polşa xarici işlər naziri Zbiqnyev Rau ilə telefon söhbəti baş tutub. Xarici İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumata görə, nazir Ceyhun Bayramov bölgədə mövcud olan vəziyyət, 10 noyabr 2020-ci il və 11 yanvar 2021-ci il tarixli üçtərəfli bəyanatların həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələlər, o cümlədən ölkəmiz tərəfindən bu istiqamətdə görülmüş işlər barədə polşalı həmkarına məlumat verib. Nazir Ceyhun Bayramov işğaldan azad olunan ərazilərdə çoxsaylı minaların olmasına və beləliklə də gündəlik əsasda insanların həyatına birbaşa təhdid təşkil etdiyinə diqqəti cəlb edərək, Ermənistan tərəfinin bu günədək mina xəritələrini Azərbaycana verməkdən imtina etdiyini vurğulayıb.

Polşa naziri Zbiqnyev Rau öz tərəfindən üçtərəfli bəyanatların icra edilməsi, ölkələr arasında münasibətlərin normalaşması və bu xüsusda, beynəlxalq qurumların rolunun əhəmiyyətini qeyd edib.

Nazirlər, həmçinin ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin müxtəlif məsələləri, o cümlədən siyasi dialoqun uğurla davam etdirilməsi, iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, bu xüsusda, iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyaanın fəaliyyəti, habelə parlament xətti də daxil olmaqla, yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparıblar. Telefon danışığı zamanı tərəflər digər qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri də müzakirə ediblər.

İspandilli mətbuat: İlham Əliyev Avropa İttifaqı ilə saziş məsələsində daha böyük irəliləyiş gözləyir

Argentina çıxan gündəlik “Clarín” qəzetində və Argentina xəbərlər kanalının “tn.com.ar” saytında İspaniyanın EFE informasiya agentliyinin “İlham Əliyev Avropa İttifaqı ilə saziş məsələsində daha böyük irəliləyiş gözləyir” sərəlvhəli məlumatını dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, həmin məlumatda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin martın 10-da Macarıstanın xarici işlər və ticarət naziri Peter Siyarto ilə videoformatda görüşündən bəhs edilir.

İspandilli nəşrlərdə qeyd edilir ki, həmin görüşdə Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıq barədə çərçivə sazişində daha böyük tərəqqi gözlədiyini bildirib.

Nəşrlər İlham Əliyev bu sözlərini sitat gətirirlər: “Biz Avropa İttifaqı ilə sazişin müzakirəsinin yekun mərhələsindəyik, pandemiya və müharibə səbəbindən bu müzakirələr müvəqqəti dayandırılıb. Lakin sazişin müddəalarının mütləq əksəriyyəti artıq razılaşdırılıb və əminəm ki, qarşıdan gələn aylar ərzində daha böyük irəliləyiş olacaq”.

Diqqətə çatdırılır ki, Azərbaycan Prezidenti Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında Avropa İttifaqı ilə bərabərhüquqlu saziş imzalamağa hazırlıq getdiyini bildirib. Bu məsələ artıq 90 faiz razılaşdırılıb. İlham Əliyevin bu sözləri sitat gətirilir: “Biz Avropa İttifaqı ilə sıx əlaqələr qurmuşuq. Avropa İttifaqına üzv olan 9 ölkə ilə strateji tərəfdaşlıq haqqında sənədlər imzalanıb”.

Qeyd edilir ki, Azərbaycan Prezidentinin sözlərinə görə, Avropa İttifaqı ilə assosiativ saziş imzalamış keçmiş sovet respublikalarından heç biri Avropa İttifaqının üzvləri olan doqquz ölkə ilə strateji tərəfdaşlıq barədə sənəd imzalamayıb. İspandilli nəşrlər Azərbaycan Prezidentinin bu sözlərini sitat gətiriblər: “Onlar assosiasiya sazişi imzalayıblar, o sazişə də mən baxmışam. O, faktiki olaraq saziş deyil, o, təlimat kitabçasıdır, bilirsiniz, təlimat kitabçası. O ölkələrə təlimat verilir, bunu belə etməlisən, bunu elə etməlisən. Mən isə ondan imtina etdim. Dedim ki, bizə belə təlimat lazım deyil. Biz özümüz bilirik nə etmək lazımdır”.

Rusiyanın “RBK” kanalı Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərindən xüsusi reportaj hazırlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Artyom Potyomkinin müəllifi olduğu reportajda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yerli və xarici media nümayəndələri üçün keçirdiyi mətbuat konfransı, ikinci Qarabağ müharibəsinin nəticələri, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan quruculuq və yenidənqurma işləri, bu torpaqlarda tarixi abidələrin bərpası və qorunması, Qarabağın erməni əhalisinin Azərbaycan vətəndaşları kimi gələcək taleyi və digər mühüm məsələlərə toxunulub.

Jurnalist işğaldan azad olunmuş ərazilərdə xarabaya çevrilmiş kənd və şəhərlərin görüntüləri fonunda bildirir ki, ilk dəfə bu ərazilərə müharibədən dərhal sonra, 2020-ci ilin dekabrında gəlib. Təxminən 30 il davam edən işğal dövründə bu ərazilər xarabalığa çevrilse də, Qarabağın təbiətinin gözəlliklərinə heyran qalmamaq mümkün deyil. İndi isə Qarabağ döyüş meydanından tikinti meydanına çevrilir, yollarda tankları ekskavatorlar, kəşfiyyatçıları ilə yerölçənlər əvəz edir.

“Qarabağ münaqişəsi təxminən 4 ay bundan əvvəl bitib. İndi Ermənistan siyasi böhran içindədir, Azərbaycan cəmiyyəti isə əksinə, daha da birləşib. Bakının mərkəzində azərbaycanlıların böyük qüvrulla saldıqları Zəfər parkında Qarabağ müharibəsində qənimət götürülmüş erməni hərbi texnikası nümayiş etdiriləcək. Hansı ki, hələ bu yaxınlara kimi həmin tankların lüləyi Azərbaycana tuşlanmışdı”, - deyən “RBK”-nin müxbiri qeyd edir ki, Azərbaycanın hər yerində “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarlarına rast gəlmək olur. Şəhərdə 44 günlük müharibənin izləri artıq silinməkdə olsa da, bəkililər Qələbə sevinclərini gizlətmirlər.

Jurnalist Azərbaycan hökumətinin əcnəbi jurnalistlər üçün Qarabağa press-turlar təşkil etdiyini, işğal olunmuş ərazilərdəki kənd və şəhərlərin, daha doğrusu qalan xarabalıqların onlara nümayiş etdirildiyini vurğulayır və deyir ki, rəsmi Bakı tezliklə hər şeyin dəyişəcəyinə, xarabazara çevrilmiş bu torpaqlara dinc əhalinin qayıdacağına əmindir.

A.Potyomkinin media nümayəndələri üçün keçirilən mətbuat konfransında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə “rusiyalı sülhməramlıların Qarabağ ərazisini tərk etdikdən sonra Laçın dəhlizinin taleyi” ilə bağ-

“RBK” kanalı: İndi Ermənistan siyasi böhran içindədir, Azərbaycan cəmiyyəti isə əksinə, daha da birləşib

əməkdaşlıq etməsə yalnız zəifləyəcəyini müxbirin diqqətinə çatdırıb.

Müxbirin daha bir səfəri Laçın rayonuna- dır. Erməni vandalizminin növbəti nümunəsi - Ağoğlan kilsəsi. Ekrandan Alban-udi xristian dini icması üzvlərinin uzun illərdən sonra burada ilk dəfə ayin icra etdikləri görünür. Dini icmanın sədri Rafik Danakari alban-udilərin xristianlığı I əsrdə qəbul etdiklərini xatırladı, Ağoğlan kilsəsinə baş keşişin nə zaman təyin olunacağını deməyə çə-

[СПЕЦПРОЕКТ] РБК

Карабах без войны

АРТЁМ ПОТЁМИН

Xudavəng alban məbədinə sərbəst ziyarət edə bilərlər”.

A.Potyomkin azərbaycanlıların ermənilərlə yenidən birgə yaşaya biləcəyi barədə Bakı sakinləri arasında apardığı sorğudan belə qənaətə gəlir ki, bir qədər yaşlı nəsil buna hazırdır. Qarabağ münaqişəsi illərində doğulan gənclər isə dünənə kimi düşmən saydıqları ermənilərlə dostluğa ehtiyatla yanaşırlar.

“Azərbaycan Ordusu döyüşə Füzuli ra-

müdafiə səngərləri görünür. Yerdə isə onların basdırdığı yüzrlə minə qalıb. Bu səbəbdən Füzulinin azad edilmiş ərazilərində yalnız müəyyən edilmiş yollarla irəliləmək mümkündür: kənara atılan hər addım ölümə bərabərdir. İstehlakçılar və xüsusi təlim keçmiş itlər ərazilərin minalardan təmizlənməsi ilə məşğuldurlar. Şuşa yolunun da minalardan təmizlənməsinə ötən ilin sonundan başlanıb, işlərin yayda başa çatacağı gözlənilir”, - deyər reportajda bildirilir.

Çəkiliş qrupunun yolu dağlardır. Yolboyu müxbir minalardan təmizlənmiş ərazilərdə artıq əkin sahələrinin salındığını, vaxtı ilə üzümçülük sovxozu olmuş ərazidə isə ermənilərin tikanlı meşillər çəkdiyini müşahidə edir. Yolun kənarında kəndlərin adları yazılmış lövhələr basdırılsa da... kəndlərin özü yoxdur.

Müəllif qeyd edir ki, Azərbaycan Qarabağda üç aeroport tikmək niyyətindədir, quruculuq və bərpa işlərinə isə dost ölkələrin şirkətlərini dəvət edəcək. Füzuli aeroportunun ilk uçuş-əmə zolağı bu ilin payızında təhvil veriləcək. Aeroportdan çəkilən Zəfər yolu Azərbaycan Ordusunu Şuşa doğru irəlilədiyi Qələbə yoludur. Füzulidə bir neçə rayonu elektrik enerjisi ilə təmin edəcək elektrik stansiyasının təməli də qoyulub.

Füzuli şəhərini apakalipsis haqqında filmlərin dekorasiyasına bənzədən rusiyalı müxbir uzaqda salamat qalmış yeganə binanın erməni hərbi hissəsi olduğunu deyir.

Reportajın sonunda “RBK”-nin çəkiliş qrupu Xocavənd rayonunun Böyük Tağlar kəndinə çatır: “Bu kənddə sovet dövründə Qarabağ azərbaycanlıları və erməniləri bir yerdə yaşayıblar. 1990-cı illərin əvvəllərində azərbaycanlıları bu kənddən qovublar. 2020-ci ilin noyabrında Azərbaycan bu torpaqları yenidən geri qaytarıb”.

lı ünvanladığı sualına cavabını da tamaşaçılarına təqdim edib. Prezident İlham Əliyev suala cavabında deyib: “İndi rusiyalı sülhməramlılar tərəfindən əcnəbilərin gizlicə Dağlıq Qarabağa buraxılması ilə bağlı anlaşılmaz hərəkətlər bizi heyrləndirir. Biz Rusiya tərəfi ilə razılığa gəlmişik ki, əcnəbilər oraya yalnız bizim icazəmizlə daxil ola bilərlər. Lakin razılaşma pozulur...Biz praktiki olaraq kimin oraya gəlməsini və kimin oradan getməsinə ədhaad bilirik”.

Azərbaycan dövlətinin başçısı Xankəndinin və hazırda erməni əhalinin yaşadığı digər ərazilərin integrasiyasının labüd proses olduğunu, Azərbaycanın bundan sonra daha da qüvvətlənəcəyini, Ermənistanın isə

tinlik çəkir: “Bunu hələ ki, demək çətindir. Gördüyünüz kimi, ətrafda hər yer dağıdılib”. R.Danakari ermənilərin kilsədə ibadət etməsinə anlayışla yanaşıraq deyir: “Bir şərtlə ki, ermənilər bu kilsənin alban-udi kilsəsi olduğunu bilməlidirlər”.

Reportajda Prezident İlham Əliyevin Qarabağda mədəni və dini abidələrin mühafizəsi barədə sözlərini xatırladı: “İşğaldan azad edilmiş ərazilərdəki xristian dini və mədəni abidələrinə gəldikdə isə, heç kəs şübhəsi olmamalıdır ki, onlar layiqincə qorunacaq. Yeri gəlmişkən, erməni zəvvarlar Kəlbəcər rayonundakı qədim

yonundan başlayıb. Bu dərə-təpəli yerlərdə döyüşləri yalnız ağır texnika ilə aparmaq mümkün idi. Uzaqda ermənilərin qurduğu

YAP Gənclər Birliyinin iclası keçirilib

Martın 11-də Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin iclası keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, əvvəlcə iclasda Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

İclasda çıxış edən YAP sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayının ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olduğunu bildirib. Tahir Budaqov qeyd edib ki, qurultayda partiyamızın sədri, Prezident İlham Əliyevin proqram xarakterli nitqi YAP üzvləri qarşısında yeni vəzifələr müəyyənləşdirir. 44 günlük Vətən müharibəsində müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun işğal altın-

da olan torpaqlarımızı azad etdiyi, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olduğunu deyən YAP sədrinin müavini bununla da müasir Azərbaycanın tarixində yeni səhifənin açıldığını söyləyib. Onun sözlərinə görə, qazanılan Zəfərdən sonra Azərbaycanın qarşısında daha möhtəşəm vəzifələr dayanır. Ona görə də, Yeni Azərbaycan Partiyasının gələcək fəaliyyətində bu vəzifələrin yerinə yetirilməsi xüsusi diqqət mərkəzində olacaq.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Ümummilli Liderimiz Heydər Əli-

yevin adı ilə bağlı olduğunu deyən Tahir Budaqov qeyd edib ki, hər bir şəxs üçün Ulu Öndərin yaradıcısı olduğu partiyanın üzvü olmaq böyük şərəfdir. YAP-ın yaranma tarixindən, o dövrün ictimai-siyasi proseslərindən bəhs edən Mərkəzi Aparatın rəhbəri bildirib ki, 1990-cı illərin əvvəllərində respublikada xaos, anarxiya hökm sürürdü və dövlətçilik məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə bir şəraitdə Azərbaycanın gələcəyini düşünən ziyalılar Ulu Öndər Heydər Əliyevə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması ilə bağlı müraciət etdilər. YAP yaranıqdan qısa müddət sonra xalqın təkidli tələbi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdı, ölkəni məhv olmaq təhlükəsindən xilas edərək inkişaf yoluna çıxardı.

YAP-ın ötən dövrdə böyük yol keçdiyini deyən Tahir Budaqov söyləyib ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə partiyamız yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır. YAP Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsinə çevrilib. O bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dünyada söz sahibi olan dövlətə çevrilib, artıq ölkəmizin həyatında yeni inkişaf mərhələsi başlayıb. Bu baxımdan, YAP qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün fəaliyyətini yeni, müasir tələblərə uyğun olaraq davam etdirməlidir. Bu prosesdə partiyamızın gəncləri də fəal iştirak etməlidir.

Ölkəmizdə uğurlu dövlət gənclər siyasətinin həyata keçirildiyini deyən Tahir Budaqov ölkəmizdə gəncliyin inkişafı üçün bütün imkanların yaradıldığını diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, YAP-ın gəncləri bundan sonra da Heydər Əliyev irsinin dərinindən öyrənilməsi və təbliği, Prezidentimizin siyasətinin fəal təbliği, milli mənəvi dəyərlərin qorunması və s. sahələrdə fəallığını gücləndirməlidir.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri qeyd edib ki, partiyanın yeni Nizamnaməsinə əsasən, YAP Gənclər Birliyinin sədri və müavinləri partiya sədrinin təqdimatı əsasında İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilir. Artıq bu barədə müvafiq qərar qəbul olunub. Belə ki, Bəxtiyar Qabil oğlu İslamov YAP Gənclər Birliyinin sədri, Sevinc Saleh qızı Qasimova və Fəslə Nəbi oğlu Nəbiyev sədrin müavini təyin olunublar. Eyni zamanda, 30 nəfər YAP Gənclər Birliyinin üzvü seçilib.

Tahir Budaqov YAP Gənclər Birliyinin yeni rəhbərliyini və üzvlərini təbrik edərək onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb. Bu il Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasının, gələn il isə YAP-ın yaranmasının 30 illiyinin tamam olacağını deyən YAP sədrinin müavini bu əlamətdar hadisələr ərəfəsində gənclərin yeni təşəbbüslərlə çıxış etmələrinin vacibliyini vurğulayıb. Bütövlükdə, YAP gəncləri ölkəmizin inkişafı prosesinə öz töhfələrini fəal şəkildə verməlidir.

Tədbirdə YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov çıxış edərək göstərilən yüksək etimada görə təşəkkür edib və bu etimadı doğrultmaq üçün səylə çalışacağını vurğulayıb. İclasda, həmçinin Milli Məclisin deputatları Aydın Hüseynov, Ramin Məmmədov və Cəbi Quliyev çıxış ediblər.

Leyla Abdullayeva: “Hazırda Azərbaycanda saxlanılan erməni əsilli qadın yoxdur”

Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in erməni əsilli saxlanılan şəxs Maral Nazaryanla bağlı sualını cavablandıraraq XİN-dən SİA-ya verilən məlumata görə, L. Abdullayeva bildirib: “Livanın Burc Hammud ərazisində anadan olan Maral Nacaryan (Maralle Najarian) həm Ermənistan, həm də Livan vətəndaşlığına malikdir. Keçmiş münacişə bölgəsində Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən birgə yaşadığı erməni əsilli Livan vətəndaşı ilə birlikdə saxlanılmışdır.

O, Azərbaycan ərazisinə qanunsuz daxil olması və Azərbaycan qanunvericiliyini pozan digər hərəkətlərə yol verməsi barədə ifadələr vermişdir. Azərbaycan tərəfinin nümayiş etdirdiyi humanizm nəticəsində M.Nacaryan, bu ilin 10 mart tarixində azad edilib.

Qeyd etmək istədik ki, o, şəxsən Ermənistan deyil, Livana qayıtmağa üstünlük verib. Rusiya tərəfi ilə aparılan müzakirələr nəticəsində Livan vətəndaşı olduğu üçün onun Rusiya ərazisindən göndərilməsi mümkün olmayıb. Bu səbəbdən M.Nacaryan Türkiyə üzərindən Livana geri göndərilib. Ümumiyyətlə, bildirmək istədik ki, hazırda Azərbaycanda saxlanılan erməni əsilli qadın yoxdur. Vətən müharibəsi zamanı saxlanılan 5 qadın, əksəriyyəti hətta hərbi əməliyyatlar davam edən zamanı sərbəst buraxılıb”.

Ramin Məmmədov: “YAP-ın VII Qurultayında qəbul olunmuş qərarlar...”

“Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayı və qurultayda qəbul olunmuş qərarlar partiyamızın gələcək fəaliyyətində yeni mərhələnin əsasını təşkil edir. Məlumdur ki, ölkəmizdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə genişmiqyaslı islahatlar həyata keçirilir. Bu islahatlar siyasi sferanı da əhatə edir. YAP-ın VII Qurultayının qərarları da bu islahatların tərkib hissəsi kimi dəyərləndirilə bilər”. SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Milli Məclisin deputatı, YAP İdarə Heyətinin üzvü Ramin Məmmədov deyib.

Ramin Məmmədov bildirib ki, qurultay yeni mərhələdə YAP-ın yeni yol xəritəsinin, yeni çağırışların, vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi baxımından önəmli qərarlar qəbul etdi. Eyni zamanda, bu hadisə ümumilikdə siyasi sistemimizin gələcək inkişafı baxımından çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Qurultayda partiyamızın Sədri, Prezident İlham Əliyevin dərin məzmunlu və proqram xarakterli çıxışında qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi YAP-ın keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoymasını təmin edəcək. Şübhəsiz ki, yeni mərhələdə partiyamız daha da inkişaf edəcək və cəmiyyətdə mövqelərini daha da möhkəmləndirəcək. Qurultayda partiyanın yeni Nizamnaməsinin qəbul olunması, struktur dəyişikliyi, yeni formalaşmış İdarə Heyətinə yeni simaların seçilməsi də partiyamızın gələcək fəaliyyətinə müsbət təsir göstərəcəkdir.

Millət vəkili qeyd edib ki, hazırda ölkəmizdə normal siyasi dialoq mühiti mövcuddur: “Fikrimcə, partiyamızın qarşısında dayanan vacib vəzifələrdən biri də ölkəmizdə siyasi dialoqun, siyasi islahatların daha da inkişafına yeni töhfələr verməkdən ibarətdir. Məlumdur ki, cənab Prezidentin həyata keçirdiyi siyasi islahatlar nəticəsində Azərbaycanda yeni siyasi konfiqurasiya formalaşmışdır. Biz bunu VI çağırış Milli Məclisin təmsilində də görürük. Ölkəmizdə siyasi sistemi möhkəmləndirmək, siyasi münasibətləri sağlam zəmində gücləndirmək üçün parlamentin və onun komitələrinin rəhbərliyində müxalif partiyaların nümayəndələri də təmsil olunub. Hazırda Milli Məclisdə 11 siyasi partiyanın nümayəndələri təmsil olunur. Bu qədər partiyanın parlamentdə təmsil olunması və müxalif partiyalardan olan deputatların parlamentdə mühüm vəzifələrə seçilməsi Azərbaycanın demokratik inkişafı baxımından böyük önəm kəsb edir. Bu baxımdan, yeni mərhələdə Yeni Azərbaycan Partiyası siyasi dialoq, milli və ümumdövlət maraqları ətrafında digər siyasi partiyalarla əməkdaşlıq mühitinin möhkəmlənməsinə, Azərbaycanda siyasi münasibətlərin sağlam zəmində inkişafında özünün töhfələrini verəcək”.

Azərbaycana 432 min doza “AstraZeneca” vaksini gətiriləcək

Baş nazir Əli Əsədov koronavirus (COVID-19) infeksiyasının Azərbaycan Respublikasının ərazisində yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması və bu sahədə immunizasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə “Dərman vasitələri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Fərmana uyğun olaraq sərəncam imzalayıb.

SİA-nın məlumatına görə, sərəncama əsasən, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi ilə GAVİ ALLIANCE arasında imzalanmış dərman vasitəsinin tədarükünə dair 2020-ci il 18 sentyabr tarixli Sazişə əsasən İsveç Krallığının “AstraZeneca” Şirkətinə məxsus 432 000 doza COVID-19 vaksini dərman vasitəsinin Azərbaycan Respublikasına idxalı 180 (yüz səksən) gün müddətində həyata keçiriləcək. Səhiyyə Nazirliyi və İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi bu sərəncamdan irəli gələn məsələlərin həllini təmin edəcək. Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən pragmatik və çoxvektorlu xarici siyasət nəticəsində Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminin güclü və nüfuzlu aktorlarından birinə çevrilib. Respublikamız ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərini uğurla inkişaf etdirməklə yanaşı, etibarlı tərəfdaş kimi regional və beynəlxalq təhlükəsizliyə mühüm töhfələr verir. Eyni zamanda, ölkəmizin regional və beynəlxalq təşkilatlarla çoxşaxəli səmərəli əlaqələrinin inkişafı, əməkdaşlığının dərinləşdirilməsi və genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır.

Şübhəsiz ki, respublikamızın Avropa İttifaqı (Aİ) ilə əməkdaşlığı bu baxımdan xüsusi qeyd edilməlidir. Sözsüz ki, Azərbaycanın strateji mövqeyi, fəal və uğurlu xarici siyasəti də Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin ölkəmizlə siyasi və iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirməsində mühüm faktor rolunu oynayır. Bunun nəticəsidir ki, Avropa İttifaqı ilə əlaqələr müxtəlif sahələrdə yüksələn xətlə inkişaf edir.

Avropa İttifaqı - Azərbaycan: Əməkdaşlığın üfüqləri

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlərin əsası 1993-cü ildə qoyulub. Həmin tarixdən sonra Azərbaycanın xarici siyasətində bu təşkilatla çoxşaxəli əməkdaşlığı prioritet istiqamətlərdən biri kimi müəyyənləşdirilib. Xatırladaq ki, ölkəmizlə əməkdaşlığa önəm verən Aİ 1998-ci il tarixində Azərbaycana xüsusi səfir təyin edib, 2000-ci ildə Azərbaycanın Aİ yanında Nümayəndəliyi təsis edilib. 2008-ci ilin fevralından isə Bakıda Avropa Komissiyasının Azərbaycandakı Nümayəndəliyi fəaliyyət göstərir.

Qeyd edildiyi kimi, Aİ-nin Cənubi Qafqaz dövlətləri ilə qarşılıqlı əlaqələrinin həyata keçirilməsi üçün əsas vasitələrdən biri də Avropa Qonşuluq Siyasətidir. Azərbaycan 2004-cü ildə Avropa Qonşuluq Siyasətinə daxil edilib. Eyni zamanda, Azərbaycan 2009-cu ildə Praqada keçirilən zirvə görüşündə Aİ-nin Şərq Tərəfdaşlığı (ŞT) proqramına qoşulub.

Bununla yanaşı, 2017-ci ilin noyabrında Brüsseldə 5-ci Şərq Tərəfdaşlığı sammitində qəbul edilmiş Birgə Bəyannamədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin bir daha dəstəklənməsi bu münasibətlərin

Azərbaycanla əməkdaşlıq Aİ üçün mühüm strateji əhəmiyyətə malikdir

Prezident İlham Əliyev: “Macarıstan şirkətlərinin də azad edilmiş ərazilərdə bizimlə birlikdə çalışması üçün çoxlu imkanları olacaq”

qarşılıqlı hörmət və bərabər tərəfdaşlığa əsaslandığından xəbər verir. Belə ki, Ermənistan nümayəndə heyətinin çoxsaylı cəhdlərinə baxmayaraq, Birgə Bəyannamədə Şərq Tərəfdaşlığının bütün dövlətlərinin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və suverenliyi birmənalı olaraq bir daha dəstəklənib. Eyni zamanda, Birgə Bəyannamədə Azərbaycan Respublikasının fəal iştirakı ilə həyata keçirilən nəqliyyat və enerji layihələrinə xüsusi dəstək qeyd edilib, təşəbbüskarı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev olan “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin Avropa İttifaqı üçün strateji əhəmiyyət kəsb etdiyi vurğulanıb.

Avropa İttifaqı - Azərbaycanla sıx əməkdaşlıq, birgə tərəfdaşlıq güclənməkdədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 10-da Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Kloori qəbul edərək görüş əsnasında Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılmaqla yanaşı, bölgədə yaranmış yeni geosiyasi vəziyyət, postmüharibə şəraiti, Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində bərpa və yenidənqurma işlərinin aparılması, regional nəqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsi məsələləri də müzakirə olunub. Daha dəqiq desək, artıq Cənubi

bi Qafqaz regionunun aparıcı dövləti olaraq Azərbaycan dünyanın diqqəti mərkəzindədir, xüsusilə ölkəmizin Avropa məkanındakı yeri və rolu sürətlə artır.

“Avropa İttifaqı ilə sazişin müzakirəsinin yekun mərhələsindəyik”

“Bilirəm ki, bir neçə ay əvvəl siz həmkarınızla ikitərəfli iqtisadi komissiyanın işi ilə əlaqədar məsələləri müzakirə etmişiniz. Mənə bu barədə məlumat verilib və hesab edirəm ki, işlər düzgün istiqamətdə gedir”. Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 10-da Macarıstanın xarici işlər və ticarət naziri Peter Siyartonu videoformatda qəbul edərkən deyib.

“Əlbəttə, strateji tərəfdaş olan Azərbaycan və Macarıstan müxtəlif sahələrdə fəal əməkdaşlığı davam etdirməlidir. Biz Avropa Komissiyası ilə əlaqələrimizdə sizin dəstəyinizə görə minnətdarıq. Bildiyiniz kimi, biz Avropa İttifaqı ilə sazişin müzakirəsinin yekun mərhələsindəyik, pandemiya və müharibə səbəbindən bu müzakirələr müvəqqəti dayandırılıb. Lakin sazişin müddəalarının mütləq ekssoriyyəti artıq razılaşdırılıb və əminəm ki, qarşidan gələn aylar ərzində daha böyük irəliləyiş olacaq. Əlbəttə, ikitərəfli gündəliyimiz çox vacibdir. Dost ölkələr olan Azərbaycan və Macarıstan iqtisadiyyat və ticarət sahələrində əməkdaşlığı fəallaşdırmaqlıdır”, - deyərək Azərbaycan Prezidenti bildirib.

“Söhbət Azərbaycanın böyük bir hissəsi -10 min kvadratkilometrdən artıq ərazidən gedir və biz bu işi tərəfdaşlarımızla əməkdaşlıq şəraitində icra etmək istəyirik”

Dövlət başçısı onu da bildirib ki, xüsusi- lə də, işğal altında olan ərazilərimizin azad

edilməsindən sonra orada yenidənqurma sahəsində çoxlu imkanlar mövcuddur: “Həmin ərazilər tamamilə viran qoyulub və yəqin ki, siz də həmin videomaterialarla tanışsınız. Oralar darmadağın edilib və biz həmin əraziləri sıfırdan yenidən qurmalıyıq. Söhbət Azərbaycanın böyük bir hissəsi - 10 min kvadratkilometrdən artıq ərazidən gedir və biz bu işi tərəfdaşlarımızla əməkdaşlıq şəraitində icra etmək istəyirik. Mən artıq bir neçə dəfə bunu ictimai şəkildə bəyan etmişəm ki, biz dost ölkələrdən olan şirkətləri əməkdaşlığa dəvət edəcəyik. Macarıstan Azərbaycanın ən yaxın dostlarından biridir. Əminəm ki, Macarıstan şirkətlərinin də azad edilmiş ərazilərdə bizimlə birlikdə çalışmaqla bağlı çoxlu imkanları olacaq”.

Prezident İlham Əliyev həmçinin onu da qeyd edib ki, digər sahələrdə də imkanlar mövcuddur. Kənd təsərrüfatı və texnologiya sahələrində böyük potensial var: “Biz azad olunmuş ərazilərdə müasir infrastruktur və şəhərsalma layihələrinin icrasını planlaşdırırıq. Beləliklə, görülməli işlərin həcmi böyükdür və əminəm ki, səfəriniz çərçivəsində həmkarlarınızla bu məsələləri ətraflı müzakirə edəcəksiniz”.

Bir sözlə, bütün məsələlərdə milli mənafeləri qorumaq gərəkdir. Xatırladaq ki, Vətən müharibəsi zamanı Macarıstanın Azərbaycana açıq dəstəyini nümayiş etdirməsi və müharibədən sonra macar şirkətlərinin ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərində quruculuq işlərinə qoşulmağa hazırlaşması, bir daha iki ölkənin dostluq münasibətlərini və iqtisadi əməkdaşlığının inkişafının reallığıdır.

Bu reallığı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bir daha əminliklə bildirmişdir: “Mən artıq bir neçə dəfə bunu ictimai şəkildə bəyan etmişəm ki, biz dost ölkələrdən olan şirkətləri əməkdaşlığa dəvət edəcəyik. Macarıstan Azərbaycanın ən yaxın dostlarından biridir. Əminəm ki, Macarıstan şirkətlərinin də azad edilmiş ərazilərdə bizimlə birlikdə çalışmaqla bağlı çoxlu imkanları olacaq”.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Livan Azərbaycana təşəkkür etdi

Livanın xarici işlər naziri Şərbel Vahbi erməni əsilli Livan vətəndaşı Maral Nacaryanın ölkəsinə qaytarılmasına görə Azərbaycan, Rusiya, Ermənistan və Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə təşəkkürünü bildirib. “İki sahil” xəbər verir ki, məlumatı Livan Milli Agentliyi yayıb.

Qeyd edək ki, Livanın Burc Hammud ərazisində anadan olan M.Nacaryan həm Ermənistan, həm də Livan vətəndaşıdır. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, keçmiş münafişə bölgəsində Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən birgə yaşadığı erməni əsilli Livan vətəndaşı ilə birlikdə saxlanılıb. O, Azərbaycan ərazisinə qanunsuz daxil olması və Azərbaycan qanunvericiliyini pozan digər hərəkətlərə yol verməsi barədə ifadələr verib. Azərbaycan tərəfinin nümayiş etdirdiyi humanizm nəticəsində M.Nacaryan bu ilin martın 10-da azad edilib.O, şəxsən Ermənistanla deyil, Livana qayıtmağa üstünlük verib. Məlumatla görə, Rusiya tərəfi ilə aparılan müzakirələr nəticəsində Livan vətəndaşı olduğu üçün onun Rusiya ərazisindən göndərilməsi mümkün olmayıb. Bu səbəbdən M.Nacaryan Türkiyə üzərindən Livana geri göndərilib.

Sarkisyan Paşinyanın namizədini təsdiqləməyib

Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan Si-lahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi vəzifəsinə Artak Davtyanın namizədliyini təsdiqləməyib. “Novosti Armeniya” xəbər verir ki, məlumatı Ermənistan prezidentinin mətbuat xidməti yayıb. “Prezident baş nazir Nikol Paşinyanın Artak Davtyanı Si-lahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi təyin edilməsi haqqında təklifini imzalamayıb”, - mətbuat xidməti bildirib.

Erməni jurnalist: Yaxın aylarda müharibə olmayacaq

Tanınmış erməni jurnalist, hərbi araşdırmaçı Nairi Hoxikyan son günlər regionda yeni müharibənin olacağı barədə məlumatlara münasibət bildirib. Azvision.az-ın yazdığına görə, o, martın 16-da Ermənistanla qarşı yeni müharibənin başlayacağı barədə məlumatların şayiə olduğunu deyib.

“Son günlər cəmiyyətimizdə 16 mart tarixində yeni müharibənin başlayacağı barədə şayiələr yayılmaqdadır. Bu söhbətlər narahatlıq doğurur. Bölgəmizdə baş verənlər və yaxın günlərdə hansı səbəblərdən Ermənistanla qarşı müharibənin olmayacağı barədə ətraflı şərh verəcəyəm. Bu anda açıq şəkildə deyə bilərəm ki, qarşı tərəf Ermənistanla həm ictimai şüur baxımından, həm də siyasət baxımından güclü psixoloji təzyiq göstərməyə çalışır. Ancaq Azərbaycan müharibəyə başlamayacaq. Yaxın aylarda müharibə olmayacaq”, - deyərək erməni jurnalist vurğulayıb.

Musa Qasımlı: İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası ilə bağlı dövlətin aydın və konkret planları var

“İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpası ilə bağlı cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dövlətimizin aydın və konkret planları var. Bu planlar, görülməli işlər dövlət başçısının nitqlərində ardıcılıqla qeyd edilib.” Bu sözləri “iki sahil”ə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Musa Qasımlı deyib.

Deputat bildirib ki, ilk növbədə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə minalardan təmizlənmə işləri aparılacaq: “Minalardan təmizlənmə işi həyata keçirilmədən digər işlərə başlamaq təhlükəlidir. Buna paralel olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə monitorinqlər keçirilir, inventarlaşdırma aparılır. Təcavüzkar ölkənin vurduğu ziyan müəyyənləşdirilir. Bütün bu işlərlə yanaşı artıq bəzi böyük layihələrin yerinə yetirilməsinə də başlanıb. Füzulidə Beynəlxalq Hava Limanının inşasını, Şuşaya aparan avtomobil yolunun çəkilməsini, bir neçə SES-in istifadəyə verilməsini qeyd edə bilərik. Həmin ərazilər artıq əvvəlki kimi yox, yeni simada olacaqlar. İşğaldan azad edilən ərazilərimizdə “Ağıllı kənd”, “Ağıllı şəhər” layihələri həyata keçiriləcək.”

Vüqar Rəhimzadə: Siyasi qüvvələrin mütləq əksəriyyəti arasında milli vəhdət və həmrəylik mövcuddur

“**Ö**lkəmizdə həyata keçirilən siyasi islahatlar, onların zamanın tələblərinə uyğun təkmilləşdirilməsi dayanıqlı inkişafı şərtləndirən əsas amillər sırasında. İqtisadi və siyasi islahatların vəhdətliyinin təmin olunması fonunda hədəflərə yüksək səviyyədə nail olmaq mümkündür. Siyasi islahatların çox mühüm istiqamətlərindən biri kimi siyasi dialoq mühitin formalaşdırılması da bu prosese böyük dəstək olan əsas çağırışlar sırasında yer alır.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev ötən il altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasında bu vacib məqama xüsusi diqqət yönəlmişdir ki, Azərbaycan da çoxpartiyalı parlament formalaşmış. Müxtəlif siyasi partiyalardan olan deputatlar parlamentin və komitələrin rəhbərliyində təmsil olunmaqla Azərbaycanda siyasi sistemin möhkəmləndirilməsinə, siyasi münasibətləri sağlam zəmin üzərində qurmağa töhfələrini verirlər. Prezident Administrasiyasında aparılan islahatlara uyğun olaraq yeni yaradılan strukturlar sırasında Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şəbəkəsinin fəaliyyəti də bu məqsədə xidmət edir. Şöbənin rəhbəri Ədalət Vəliyev mütəmadi olaraq siyasi partiyaların rəhbərləri və nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşlər, onlarla dövrün aktual məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparması və müzakirələr nəticəsində ümumi mövqeyə nümayiş etdirilməsi də bu sahədə əldə olunan uğurlar sırasında. Ümumiyyətlə, Azərbaycan hakimiyyəti daim partiyalar arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsində, siyasi dialoq mühitinin formalaşmasında maraqlı olub.”

Bu fikirləri “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə KİV-ə açıqlamasında bildirib. V.Rəhimzadə cənab İlham Əliyevin bu çağırışını xüsusi diqqətə çatdırıb: “Siyasi islahatlar partiyalararası geniş dialoq aparılmadan həyata keçirilə bilməz.” Bildirib ki, İkinci Qarabağ müharibəsi digər sahələrlə yanaşı, siyasi sistemdə təkmilləşmənin yol açdığı uğurların da təqdimatı oldu: “Ölkədə fəaliyyət göstərən 50 siyasi partiya dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətə dəstəklərini onun ətrafında sıx birləşmələri ilə təsdiqlədilər. Bu mühüm addımın davamı olaraq bu günlərdə Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında 6 partiya öz müraciəti əsasında

YAP-a qoşuldu. Bu, bir tərəfdən ölkəmizdə siyasi sistemin təkmilləşməsindən xəbər verirsə, digər tərəfdən Yeni Azərbaycan Partiyasına ümumxalq inamını və etimadını nümayiş etdirir. Bu kimi müsbət meyillərin güclənməsinə yönəlmiş addımların ardınca martın 10-da Milli Məclisdə “Siyasi dialoqun Azərbaycan modeli: qanunvericilik hakimiyyətinin rolu” mövzusunda konfransın keçirilməsi də təqdir olunmalı məsələlər sırasında. Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri Ədalət Vəliyevin, Milli Məclisdə təmsil olunan siyasi partiyaların rəhbərlərinin və nümayəndələrinin, həmçinin Milli Məclisin 80-dək deputatının iştirakı ilə baş tutan konfrans bir daha bu realığı ortaya qoydu ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxşaxəli islahatlar siyasi sistemimizdə keyfiyyətə yeni, konstruktiv dialoq və əməkdaşlıq mərhələsinin başlanmasını şərtləndirib. Milli həmrəyliyə və sağlam siyasi münasibətlərə xidmət edən bu dialoq Azərbaycanda demokratiyanın inkişafında mühüm rol oynayır. Məhz dialoq mühitinin yaranması nəticəsində siyasi partiyalar arasında yeni sağlam münasibətlər formalaşmış.”

Baş redaktor onu da əlavə edib ki, bu kimi mühüm addımlardan dialoqdan kənar da olan partiyalar da ibrət götürməlidirlər: “Hər zaman radikal mövqeləri ilə diqqət çəkən, ölkəmizin uğurlarına qara eynəkdən baxmağa adətəkar olan, siyasi dialoq prosesinə öz maraqlarını qəbul etdirmək kimi yanaşan ünsürlər son dövrlər siyasi partiyaların davamlı xarakter alan görüşlərindən də kənar da qalır, istər İkinci Qarabağ müharibəsi, istərsə də post-müharibə dövründə erməni-pərəst mövqeləri ilə cəmiyyətin nifrətini qazanırlar. Onlar üçün siyasi dialoqun təşkili köhnə vərdişlərinə və düşüncələrinə uyğun olaraq hakimiyyətin qarşısına hansısa absurd tələbin qoyulması və onu qəbul etdirmək niyyətlərinə çatmaq üçün bir vasitədir. Bu istəkləri baş tutmayanda daş atıb başlarını tuturlar ki, hakimiyyət dialoq tərəfdarı deyil. Bax, budur bu ünsürlərin demokratiya düşüncələri. Necə ki, illərdir müxalifətçilik anlayışının mahiyyətini dərk etmirlər, eləcə də siyasi dialoq məsələsi

gündəmə gələndə, ona öz şəxsi və qrup maraqları prizmasından yanaşır, bu istiqamətdə rəy formalaşdırmağa cəhd edirlər. Unudurlar ki, fərziyyə reallıq deyil. Əgər bu gün biz dağıdıcıların əvvəlki təfəkkürlərinə istinad etsək görürük ki, bu ünsürlər hakimiyyətlə müxalifət arasında dialoqun təşkil edilməsi üçün bir qayda olaraq xarici himayədarlarından kömək istəyiblər. Burada da məqsəd bəlli idi: Azərbaycan haqqında mənfəətlər formalaşdırmaq, ölkəmizin demokratik imicinə zərbə vurmaq. Guya bu addımı xarici dəstəksiz atmaq mümkün deyildi. Azərbaycan hakimiyyətinin antimill ünsürlərdən əsas tələbi hər zaman bu olub ki, daxili məsələlər ölkənin daxilində həll edilməlidir.”

“Bugünkü hadisələr bir daha təsdiqləyir ki, antimill ünsürlərin apardıqları təbliğatın əksinə olaraq ölkəmizdə demokratik mühit mövcuddur” deyən Vüqar Rəhimzadə vurğulayıb ki, bütün siyasi partiyalara fəaliyyətləri üçün normal şərait yaradılıb, onlar arasında əməkdaşlıq mühiti var, ölkənin inkişafı, ümummilli məsələlər üçün bir araya gəlmək imkanındadırlar: “Cənab İlham Əliyev YAP-ın VII qurultayında da bu məqama xüsusi diqqət yönəldərək bildirdi ki, özünü siyasi qurum adlandıran antimill şüranı istisna etsək, bütün siyasi qüvvələr dialoqa meyil göstərmiş, təşəbbüsləri alqışlamış və artıq bu dialoq baş tutub. Ümummilli məsələlərdə heç bir fərqli fikir ola bilməz. Ümumi məsələlər Qarabağ məsələsidir. Ümumi məsələlər siyasi partiyaların fəaliyyətidir, demokratiyanın inkişafıdır, iqtisadi azadlıqların bərqərar olmasıdır, ölkəmizin güclənməsidir. Bu gün bu siyasi dialoq aparılır. Ölkəmizin gələcək siyasi sisteminin təkmilləşməsi üçün bunun böyük əhəmiyyəti var. Antimill ünsürlərlə heç vaxt bir masa arxasında otura bilmərik. Onlar satqın, xaindirlər. Bu gün antimill şüradə cəmləşən milli satqınlar şanlı Ordumuzdan Qələbəsinə kölgə salmaq istəyirlər. Azərbaycan tarixində belə də onlar kimi iyrənc insanlar olmayıb.”

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, bu gün bütövlükdə siyasi sistemdə əməkdaşlığın çərçivəsi genişlənir: “Hazırda Milli Məclisdə 9 siyasi partiya təmsil olunur. Artıq fəaliyyətə başlamasının bir ili tamam olan yeni tərkibli Milli Məclis siyasi islahatların yeni mərhələyə qədəm qoymasına öz töhfələrini verir. Siyasi dialoq mühitinin dərinləşdirilməsinə səylər göstərir. Bugünümüzün realığı budur ki, siyasi qüvvələrin mütləq əksəriyyəti arasında milli vəhdət və həmrəylik mövcuddur.”

Zəngəzur dəhlizi: hansı ölkəyə necə səmərə verəcək?

Və ya Ermənistan ictimai-siyasi rəyinin təlaşına səbəb olan faktorlar nədən ibarətdir?

Cənubi Qafqazda kommunikasiyaların açılması mümkünlüyü bir sıra ölkələrdə bu və ya digər şəkildə alqışlansa da Ermənistanı təmsil edən bir sıra ictimai şəxslər - politoloqlar və siyasətçilər buna qarşı çıxmaqda davam edirlər. Baxmayaraq ki, rəsmi İrəvan buna qarşı deyil, belə ki, Azərbaycan-Rusiya və Ermənistanın baş nazir müavinlərinin təmsil edildiyi üçtərəfli işçi qrup tərkibində bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Bu zaman sual edilir ki, erməni iqtidarını çıxmaq şərti ilə ölkənin ictimai-siyasi rəyini, daha dəqiq ifadə edərsək, revanşist müxalifət kəsimini narahat edən nədir? Çünki erməni KİV-ləri və sosial şəbəkələri bir məsələnin - Zəngəzur dəhlizinin açılması üzərinə dayanırlar. “Sünik” adlandırılan vilayətin itirilməsi təhlükəsi, eləcə də Naxçıvanın daha güclü regiona çevirilməsi üzərində təlaş keçirən ermənilər ölkələrinin kommunikasiyaların açılması üçün vəsaitlərinin olmamasını da əsas gətirməklə yatırımların Azərbaycan, Türkiyə və Rusiya tərəfindən qoyulacağını bildirir, bunun isə Ermənistanla heç bir yararının olmayacağını və s. iddia edirlər.

Marina Lapenko: “Dağlıq Qarabağ ətrafındakı münafişələr Ermənistanı iqtisadi blokadaya, onilliklər boyu formalaşmış əlaqələrin itirilməsinə gətirib-çıxarır və Cənubi Qafqazın nəqliyyat-logistik sisteminin işgüzar fəallığını otuz il gecikdirir”

SİA xəbər verir ki, sözügedən məsələ ilə bağlı Rusiyanın “Avrasiya-Volqayarı” informasiya-analitik mərkəzinin direktoru Marina Lapenko “Caliber” informasiya portalına verdiyi müsahibəsində bildirib ki, ilk və ən ciddi çağırış Ermənistanın əməkdaşlığa hazır olması məsələsidir.

“İkinci problem isə silahlı münafişədən, eləcə də böyük insan itkilərindən sonra Ermənistan ictimaiyyətinin Türkiyə və Azərbaycanla münasibətlərin normalaşdırılması məsələsindəki düşüncəsidir”, deyər ekspertin sözlərinə görə tələb edilən çağırışlardan biri də Azərbaycanla Ermənistanın dövlət sərhədlərinin müəyyənləşməsi, həmçinin nəqliyyat-keçid məntəqələridir ki, həmin məntəqələrə Rusiyanın xüsusi xidmətləri və sərhəd qoşunları nəzarət edəcəklər.

Belə bir vəziyyətin Ermənistanda əsəbi reaksiya yaradacağı ehtimalına gəlincə, Marina Lapenko qeyd edib ki, hər şey erməni siyasi elitasının siyasi iradəsindən asılıdır.

Geosiyasi kontekstdən də yanaşma edən rusiyalı ekspert region ölkələrinin nə udub, nə uduzacaqları amilinə də toxunub. Onun sözlərinə görə müasir münafişələr özünün uzunmüddətli xarakterləri ilə seçilir və bu da nəticə etibararı ilə iqtisadi-ticarəti əlaqələrə kifayət qədər ziyan vurur. SİTAT: “Dağlıq Qarabağ ətrafındakı münafişələr Ermənistanı iqtisadi blokadaya, onilliklər boyu formalaşmış əlaqələrin itirilməsinə gətirib-çıxarır və Cənubi Qafqazın nəqliyyat-logistik sisteminin işgüzar fəallığını otuz il gecikdirir. Ona görə də regionda bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin blokadan çıxarılması ətrafındakı razılaşmaları nəqliyyat dəhlizlərinin izolyasiyadan çıxması baxımından əsl sıçrayış hesab etmək olar. Bu proses bir neçə il uzana bilər və eləcə ki, çətinliklə əldə olunacaq, belə ki, ortaqlar olmadan birbaşa konstruktiv dialoq çox mühiti çox uzaqdır. Ancaq ilk addım atılıb bu isə sevindirməyə bilməz”.

Zəngəzur dəhlizi perspektivdə beynəlxalq “Şimal-Cənub” dəhlizinə və Yeni İpək Yoluna inteqrasiya edilə bilər

Marina Lapenko məsələnin əsas mahiyyətinə gələrək bildirib ki, söhbət Qars-Naxçıvan-Mehri-Zəngilan-Bakı dəmir yolu məntəqələri və avtomobil yolları olmaqla Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasından gedir. SİTAT: “Layihə realizə olunarkən Azərbaycan Naxçıvana və Türkiyəyə Rusiya isə Türkiyəyə və Ermənistanla, Ermənistan isə Rusiyaya və İrana (Ermənistan-İran sərhədində birbaşa dəmir yolunun tikintisi coğrafi mühitə görə mümkün deyil) yeni nəqliyyat marşrutu əldə edəcək. Zəngəzur dəhlizi perspektivdə beynəlxalq “Şimal-Cənub” dəhlizinə və Yeni İpək Yoluna inteqrasiya edilə bilər və bu da qısa zamanda Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafına stimül verəcək. Ona görə də layihənin realizəsi marağında artıq regional oyunçular yer almağa başlayıblar”.

Naxçıvan dəmir yolu ilə hərəkəti regional blokadanın aradan qalxmasına, ölkələrin gələcək inkişafına xidmət edəcək, Türkiyənin mövqeyi güclənəcək

Beləliklə məlum olur ki, Rusiya ekspertlərinin əsas çoxluğu Naxçıvan dəmir yolu ilə hərəkəti regional blokadanın aradan qalxmasına, ölkələrin gələcək inkişafına xidmət edəcək. O cümlədən, dəhlizin işə düşməsi Rusiyanın da səmərəsinədir ki, bu ölkə Yaxın Şərq və Hind okeanı bazarına alternativ yolu qazanacaq. Ekspert bildirib ki, Rusiya adicəkilən bazarlara Azərbaycan ərazisindən keçmək təcrübəsinə malikdir. Bu, həmçinin Avrasiya iqtisadi itifaqı çərçivəsində tam razılaşmanın imzalanması üzərində İranla aparılan danışıqlar baxımından da ticarət dövryyəsinin artması imkanını yaradır.

Qeyd edək ki, bir sıra ekspertlər Türkiyənin mövqeyinin artacağından narahat olurlar. Belə ki, Türkiyə layihə üzərindən yeni tarixində ilk dəfə Azərbaycanla tranzit dəhlizi əldə edir və bu da qardaş ölkənin Cənubi və Şimali Qafqaz, Xəzərdə, eləcə də Mərkəzi Asiya regionundakı mövcudluğunu gücləndirir, həmçinin İranla Rusiya arasındakı rəqabəti gücləndirir.

İran faktoru: ölkənin şimalını etnik azərbaycanlılar təşkil edirlər və yeni marşrutlar nəinki işgüzar, həm də humanitar təmasları aktivləşdirəcək

Azərbaycanın Ermənistan-İran sərhədi boyunca olan quru dəhlizi İran üçün də müəyyən çağırışlara səbəb ola bilər. Belə ki, bu ölkənin şimalını etnik azərbaycanlılar təşkil edirlər. Yeni marşrutlar isə nəinki işgüzar, həm də humanitar təmasları aktivləşdirəcək.

Rusiyalı ekspert hesab edir ki, digər tərəfdən, Laçın dəhlizi ilə normal hərəkət dəhlizində dəqiqləşdirilməmiş statusu qeyri-müəyyən vaxta qədər uzana bilər. Ancaq bütövlükdə nəqliyyat sisteminin geri dönməsi və normal funksiya ilə işə düşməsi Azərbaycanla yanaşı, Ermənistanla da səmərə verməlidir ki, bu da bütövlükdə Cənubi Qafqaz regionunda iqtisadi inkişafa öz müsbət təsirini göstərə bilər.

Rövşən RƏSULOY

GEO SİYASƏT

Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki tarixi Qələbəsi milli həmrəyliyin daha da güclənməsində mühüm rol oynadı

Müqəddəs Vətən müharibəsi zamanı xaricdə yaşayan soydaşlarımızın düşmənin və anti-Azərbaycan dairələrin məkrli təxribatlarına qarşı cəsarətli etirazları, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində fədakar xidmətləri Qələbəmizə layiqli töhfə olmuşdur.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Otuz il əvvəl - Azərbaycan Respublikası 1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, dövlətçiliyini inkişaf etdirərək möhkəmləndirmək üçün tarixi fürsət əldə etdi. Lakin ölkəmiz Ermənistanın əsassız ərazi iddiaları, eləcə də hərbi təcavüzü ilə qarşılaşdı və nəticədə torpaqlarımız işğal altına düşdü. Həmin dövrdə ölkə çətin vəziyyətdə idi, ordu formalaşmamışdı, hansı istiqamətdə addımlar atılacağı bilinmirdi. Ölkədə sabitlik yox idi, xaos, hakimiyyətsizlik hökm sürürdü. Bu baxımdan, Ermənistanın hərbi təcavüzünün qarşısını almaq, onun ağır nəticələrini aradan qaldırmaq, dövlətimizin ərazi bütövlüyünü və təhlükəsizliyini təmin etmək, dünyaya siyasi və iqtisadi baxımdan inteqrasiya olunmaq zərurəti düşünülüb, ardıcıl və milli maraqların qorunmasına əsaslanan xarici siyasət tələb edirdi.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru, siyasi elmlər doktoru Elçin Əhmədov bildirib.

1993-cü ilin ikinci yarısında ümummilli lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanda müstəqil dövlətçilik ideyalarının bərqərar olmasına şərait yaratdı. Ulu Öndər məhz xalqımızın milli dəyərlərinə, adət-ənənələrinə, tarixi soykökünə, xüsusilə, dövlətçilik prinsiplərinə sadıq qalaraq Azərbaycanın ideoloji fəaliyyət strategiyasını da məhz bu amillər üzərində qurdu. Ümummilli Lider son dərəcə təcrübəli dövlət başçısı və görkəmli siyasi xadim kimi bu çətin və müəkkəb vəzifələrin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəlmək bacarığı nümayiş etdirdi. Ölkəmizin sistemli şəkildə dünya birliyinə inteqrasiya olunmasında ikitərəfli və çoxtərəfli siyasi münasibətlərin genişlənməsi istiqamətində atılan addımlar mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bununla yanaşı, həmin dövrdə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin ilk səsləndirdiyi "Xalqın, Vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir!", yaxud "Vətən birdir və hamı bu Vətən üçün çalışmalıdır!" çağırışı bu sahədəki fəaliyyətin əsas göstəricisi hesab oluna bilər.

Azərbaycançılıq ideyasının, milli birliyin və həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi üçün dünyaya səpələnmiş soydaşlarımızın Vətənlə əlaqələrinin, xüsusilə, ölkəmizin bütün məsələlərdə milli maraqlarının və tarixən formalaşmış mənəvi dəyərlərinin qorunması məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində bir sıra mühüm addımlar atıldı. Bu baxımdan, Ulu Öndərin 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakı şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 23 may 2001-ci il tarixli Sərəncamı diaspor quruculuğu sahəsində həlledici mərhələ oldu. Bu fəaliyyətin nə qədər ciddi və genişmiqyaslı olduğunu "Xaricdə yaşa-

yan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi bir daha təsbit etdi. Müdrik şəxsiyyətin 2002-ci il dekabrın 27-də imzaladığı Fərman diaspor siyasətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar dövlət orqanlarının fəaliyyətinin əsaslarını müəyyən etdi. Qanunda Azərbaycan diasporu ilə bağlı təsbit olunmuş maddələrin səmərəliliyinin artırılması, diasporumuzun təşkilatlanması, dünya azərbaycanlılarının birliyinin yaranması, dövlətimizin bu sahədə apardığı siyasətin təbliğinə nail olmaq kimi konkret məqsəd və vəzifələr yer alır. Bir qədər əvvəl isə - 2002-ci il iyulun 5-də ümummilli lider Heydər Əliyev "Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında" imzaladığı Fərman Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin müəşşəkil qaydada əlaqələndirilməsi, dünya azərbaycanlılarının siyasi və ideoloji birliyinin təminatı baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mühüm tarixi sənəd olmuşdur. 2008-ci il noyabrın 19-da isə Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı.

Bu baxımdan, diaspor quruculuğu işində yaxından köməklik göstərən və xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlər, milli həmrəylik və azərbaycançılıq ideyası prinsipləri kontekstində formalaşmasına çalışan ümummilli lider Heydər Əliyevin diaspor məsələlərinə xüsusi diqqət yetirməsi və bu sahədə vahid dövlət siyasətinin həyata keçirilməsi həmvətənlərimizin təşkilatlanması prosesini sürətləndirdi.

Bu gün ideoloji dəyərlər, əsas ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş azərbaycançılıq ideyasının rəhbər tutduğu əsas prinsiplər Prezident İlham Əliyev tərəfindən qorunur və uğurla inkişaf etdirilir. 2016-cı il iyunun 3-də Bakıda dövlət başçısının təşəbbüsü ilə keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edirdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan, xüsusilə, Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması məsələsinə diqqəti daha çox cəlb edərək IV Qurultaydakı çıxışında diqqətə çatdırdı ki, Azərbaycan həqiqətlərini müxtəlif ölkələrə çatdırmaq üçün lazımi tədbirlərin görülməsi haqqında müzakirələr aparılmalı, proqram tərtib edilməlidir: "Əgər Azərbaycan dövləti bu işdə hər hansı bir formada öz dəstəyini verə bilərsə, biz buna hazırıq. Əsas odur ki, biz bunu planlı şəkildə icra edək. Bu, Azərbaycanın diaspor təşkilatları olan bütün ölkələrdə belə də birinci məsələ olmalıdır. Azərbaycan həqiqətləri haqqında əlbəttə ki, dünya ictimaiyyətinə geniş informasiya verilməlidir. Biz dövlət olaraq bunu etməyə çalışırıq. Ancaq diaspor təşkilatlarından da çox şey asılıdır. Xüsusilə, biz

bunu Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli ilə bağlı informasiya təminatında görürük".

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində gördüyü işlər olduqca tədqirəlayiqdir. Belə ki, Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu bəşəriyyətin ən böyük faciələrindən olan Xocalı soyqırımını haqqında faktların dünyaya çatdırılması istiqamətində sistemli və ardıcıl fəaliyyət həyata keçirir. Xocalı soyqırımının tanınması və soyqırımına siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verir və bu proses genişlənməkdə davam edir.

Azərbaycanın dünya birliyində təbliğ edilməsi, xüsusilə Qarabağ həqiqətlərinin tam təfərrüatı ilə dünya birliyinə obyektiv şəkildə çatdırılması işində Heydər Əliyev Fondunun rolu çox yüksək qiymətləndirilir. Fondun Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya miqyasında təbliği məqsədilə müxtəlif dillərdə nəşr etdirdiyi kitabların əhəmiyyəti də xüsusi qeyd olunmalıdır. Son 17 ildə beynəlxalq ictimaiyyətə ünvanlanan "Qarabağ həqiqətləri" toplusu "Qarabağın tarixi haqqında məlumat", "Qarabağ münaqişəsinin başlanması", "Xocalı soyqırımı", "Azərbaycana qarşı erməni təcavüzünün nəticələri", "Erməni terror təşkilatlarının Azərbaycana qarşı fəaliyyəti" kitabçalarından ibarətdir. Real faktlara, tutarlı sübutlara, fotosənədlərə istinadla aparılan bu təbliğat kampaniyası on minlərlə avropalıya Qarabağ həqiqətləri, Xocalı soyqırımı, Ermənistanın ölkəmizə qarşı həyata keçirdiyi təcavüzkar işğalçılıq siyasəti haqqında əsl həqiqətləri çatdırdı.

2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası təsis edildi, fəaliyyətinə isə 2009-cu ilin fevralından start verildi. Hazırda faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi səviyyədə tanınmasına yönəlmiş və dünyanın müxtəlif ölkələrində yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq informasiya və təşviqat kampaniyası da bu işə öz töhfəsini verməkdədir.

2009-cu ilin iyulunda isə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu ilə ICESCO arasında imzalanmış anlaşma nəticəsində Xocalı faciəsi haqqında məlumatın İOT ölkələrinin tarix dərslərinə salınması barədə razılıq əldə edildi.

Son illərdə Xocalı soyqırımının tanınması və qətləmə siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər daha ciddi nəticələr verməkdədir. Artıq ABŞ-ın 25-dən çox ştatı və 15-ə qədər ölkənin qanunverici orqanları Xocalı faciəsini soyqırımını aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanınması barədə qətnamə qəbul etmişdir. Hazırda Xocalı faciəsinin dünya dövlətləri tərəfindən soyqırımını kimi tanınması, qətləmə ayrı-ayrı ölkələrin qanunverici orqanları tərəfindən obyektiv qiymət verilməsi tarixi zərurət olaraq qalmaqdadır.

Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioritetlərindən biri kimi müəyyənləşdirilmiş Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində davamlı olaraq mühüm addımlar atılır. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 2016-cı il fevralın 18-də Belçika Krallığının Vaterlo şəhərində görkəmli Azərbaycan şairəsi Xurşidbanu Natəvanın abidəsinin açılışı olmuş və abidənin özülündə Xurşidbanu Natəvanın Qarabağ şahzadəsi olması barədə məlumat var.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyeva 2017-ci ilin fevral ayında Belçikaya işgüzar səfəri çərçivəsində Xurşidbanu Natəvanın abidəsini ziyarət etmişlər. Qeyd etmək lazımdır ki, 2020-ci ilin mart ayında ermənilər tərəfindən vandalizmə məruz qalmış Xurşidbanu Natəvanın abidəsi Vaterlo şəhərinin mühafizə edilən tarixi abidələr siyahısına daxildir. 2020-ci ildə Belçikanın Vaterlo şəhərində Azərbaycanın görkəmli şairəsi, Qarabağ şahzadəsi Xurşidbanu Natəvanın tam bərpa edilmiş abidəsinin ye-

Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki tarixi Qələbəsi milli həmrəyliyin daha da güclənməsində mühüm rol oynadı

nidən açılışı oldu.

Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, son illərdə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə artıq bir sıra ölkələrdə Azərbaycan evləri və "Qarabağ" adlı Azərbaycan məktəbləri fəaliyyətə başlayıb.

Hazırda xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması prosesində Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələri, dövlət siyasətinin prinsipləri, Azərbaycanın milli maraqları rəhbər tutulmuş, bu prosesi keyfiyyətə yeni müstəviyə çıxarmaq məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində nailiyyətləri ilə tanınmış digər xalqların təcrübəsindən faydalanmaqla, tarixi və regional faktorlarla yanaşı, mövcud siyasi reallıqlar, eyni zamanda, təsis edilən icmaların fəaliyyət perspektivlərini nəzərə almaqla Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi daha geniş fəaliyyət göstərir. Heç şübhəsiz ki, komitənin təşkilatlandırma, təbliğat və maarifçilik meyarlarına söykənən ümumi strategiyası dünya azərbaycanlılarını yeni platformalarda birləşdirir. Bu baxımdan, hər bir diaspor təşkilatının qarşısına qoyduğu əsas məqsəd ölkəmizin milli maraqlarını beynəlxalq münasibətlər sistemində uca tutmaq, ictimai, siyasi və mədəni sahələrdə təbliğ etmək, geniş əlaqələr yaratmaqla düşünlü ideoloji fəaliyyət strategiyasını reallaşdırmaq və konkret nəticələr qazanmaqdır. Dövlət Komitəsinin nəzdində yaradılmış Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun məqsədi dünyadakı diaspor təşkilatlarına maliyyə dəstəyi göstərməkdir. Bununla yanaşı, xarici ölkələrdə diasporun təşkilatlanmasına xidmət edən 12 Koordinasiya Şurası yaradılmışdır ki, bunlar da ümumilikdə, 26 ölkəni əhatə edir. ABŞ və Türkiyədə şuraların təsis edilməsi məqsədilə işçi qrupu yaradılmış və bu istiqamətdə fəaliyyət "Strateji Yol Xəritəsi"yə uyğun şəkildə davam etdirilir.

Qeyd etmək vacibdir ki, son illərdə xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində həm dövlət, həm də qeyri-hökumət təşkilatları səviyyəsində bir sıra mühüm tədbirlər görülmüş, Azərbaycan icmalarına türk diasporunun təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak etmək tövsiyə olunub. Keçirilən tədbirlərin daha da uğurlu alınmasında və diasporlar arasında münasibətlərin uzunmüddətli qurulmasında Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçılarından da bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman vahid platformadan çıxış etməsi diqqəti cəlb edir. "Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyət strategiyası"nda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsi istiqamətində səylərin gücləndirilməsi, diasporlarımız arasında əlaqələrin get-gedə möhkəmlənməsi, xüsusilə, vahid platformadan çıxış etməsi hər iki dövlətin daim bir-birinin yanında olmasının bariz nümunəsidir. Biz buna Ermənistanın Azərbaycana qarşı sentyabrın 27-dən başlayan hərbi təcavüzünə cavab olaraq ölkə Prezidentinin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları zamanı, xüsusilə, 44 günlük Vətən müharibəsinin getdiyi günlərdə Azərbaycan və türk diaspor təşkilatlarının birgə

fəaliyyətlərində, həmçinin dünya informasiya məkanına operativ və obyektiv məlumatların çatdırılmasında da şahid olduq.

Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman ordumuz sentyabrın 27-dən Ermənistanın hərbi təcavüzünə cavab olaraq, işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirdiyi günlərdə, xalqımız бүтүнлүklə, Müzəffər Ali Baş Komandanın ətrafında səfərbər oldu. Azərbaycan torpaqlarının hər qarışının azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlər, qüdrətli ordumuzun şanlı tarix yazaraq düşmən üzərindəki sarsıdıcı zərbələri, eləcə də bir sıra mühüm əhəmiyyətli şəhərlərimizin, yaşayış məntəqələrimizin, həmçinin müxtəlif istiqamətlərdə strateji yüksəkliklərin işğalçılardan azad edilməsi xalqımızda, o cümlədən dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılarda böyük inam və ruh yüksəkliyi yaradı.

Nəticədə, rəşadətli Azərbaycan Ordusu 28 ildən artıq işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirilməklə yanaşı, düşmənin bu illər ərzində yaratdığı "yenilməzlik" mifologiyasını darmadağın etdi. Bununla yanaşı, dövlətimizin başçısının xarici kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi çoxsaylı müsahibələri Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, davam edən hərbi əməliyyatlarla bağlı tarixə, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanaraq, tutarlı argumentlər üzərində qurulan aydın, məntiqli fikirləri, ölkəmizin haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müstəsna rol oynadı. Həmçinin bu müsahibələr informasiya məkanında da düşmənin yalan üzərində qurulmuş təbliğat maşınına ağır zərbə vurdu və Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin, eləcə də onun himayədarlarının ifşa olunması ilə nəticələndi.

Prezident İlham Əliyevin Vətən müharibəsinin gedişində xarici kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi çoxsaylı müsahibələri və xalqa müraciətləri bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıları ölkəmizin milli maraqları, birlik və həmrəyliyi istiqamətində birləşdirici amilə çevrildi. Bu baxımdan, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan minlərlə soydaşımız 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusunun qələbələri və işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi münasibətilə Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə ünvanladıkları məktublarda Azərbaycan dövlətinə, xalqına və Prezidentinə dəstək ifadə olunmuş, dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı işğalçı Ermənistan ordusuna qarşı bu haqq mübarizəmizdə ölkəmizin yanında olduğunu və ordumuzun qazandığı qələbələrə qürur hissi keçirdiyini, ehtiyac yaranarsa, həm ön cəbhədə, həm də arxa cəbhədə Vətənin müdafiəsinə hazır olduqlarını bildirdilər.

Ölkəmizin ikinci Qarabağ müharibəsindəki tarixi ədalətin zəfər çalınmasında hər bir soydaşımız əlindən gələni əsirgəmədən yaşadıkları ölkələrdə Azərbaycanın haqq səsinin çatdırılması istiqamətində yorulmadan fəaliyyət göstərdi. Xalqımız üçün belə bir həssas dövərdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üzərlərinə düşən iqlat məsuliyyəti

dərk edərək, vəzifə borclarını böyük fəxarət və qürurla yerinə yetirmiş, məqsədyönlü fəaliyyətlə Azərbaycan reallıqlarının dünyaya çatdırılması istiqamətində şanlı Qələbəmizi fəxrle yaşadıkları ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrində müxtəlif dillərdə bütün dünyaya yaymağa çalışıblar.

Eyni zamanda, müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən koordinasiya şuraları tərəfindən müxtəlif ölkələrin prezidentləri, parlament üzvləri, BMT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlarla, dünyada tanınmış siyasətçilər, beynəlxalq media nümayəndələri, ayrı-ayrı ölkələrin parlamentləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinə Ermənistanın tərribatları, işğalçılıq siyasəti, terrorçuluq fəaliyyəti haqqında müxtəlif dillərdə ətraflı məlumatları özündə əks etdirən beş minə yaxın məktub elektron poçt vasitəsilə göndərilmişdir. Bununla yanaşı, xaricdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən Azərbaycan Ordusuna və şəhid ailələrinə dəstəklə bağlı çoxsaylı müraciətləri nəzərə alaraq Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən müvafiq maarifləndirmə, təşkilati və təbliğat işləri görüldü.

Bununla yanaşı, azərbaycanlıların yaşadığı ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması məqsədilə müvafiq tədbirlərin görülməsi, habelə bu prosesin ideoloji əsaslarını müəyyənləşdirən sənədlərin hazırlanması və təbliğat sahəsində istifadə edilərək Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş terror və soyqırımı aktları ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə etiraz aksiyalarının, foto və rəsm sərgilərinin, elmi-praktik konfransların təşkili işinin davam etdirilməsi, bu barədə filmlərin xarici televiziyalarda nümayişinə nail olunması dövlətimizin bu istiqamətdə apardığı siyasətə mühüm töhfədir. Bu baxımdan, ümumavropa Qarabağ mitinglərinin keçirilməsi xaricdə yaşayan azərbaycanlıları ölkəmizin milli maraqlarının qorunması, xüsusilə, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində birləşdirməsi mühüm addımlardır.

Xüsusilə Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il oktyabrın 3-də "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantısı kimi mühüm beynəlxalq platformada qətiyyətli söylədiyi "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" devizi bir ildən sonra, xüsusilə, 44 gün ərzində reallığa çevrildi və xalqımıza böyük sevinc yaşatdı. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da rəşadətli Azərbaycan Ordusunun əzəli torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda misilsiz qəhrəmanlığı haqqında dünya mediasında, eləcə də Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarında törətdiyi vandalizm aktları, maddi-mədəniyyət nümunələrimizin dağıdılması haqqında yaşadıkları ölkələrin ictimaiyyətinə dəqiq məlumatlarla çatdırılması istiqamətində fəaliyyətini genişləndirməkdədir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fevralın 26-da Xocalı soyqırımının 29-cu anım günündə 30-dan çox yerli və xarici media nümayəndələri üçün tarixi mətbuat konfransında 4 saatdan artıq Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması üçün 50-yə yaxın suala konkret faktlarla cavabları informasiya savaşında da əhəmiyyətli rol oynadı. Bu baxımdan, bir sıra aparıcı beynəlxalq KİV-lərə müsahibələ-

rində Prezident İlham Əliyevin prinsipial mövqeyi, səsləndirdiyi tutarlı dəlillər və əsaslı fikirlər Azərbaycanın bu haqlı mübarizəsinə dəstək verən bir sıra ölkələrin, nüfuzlu xadimlərin, beynəlxalq ekspert və siyasətçilərin sayını daha da artıraraq, Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin ifşa olunması prosesini genişləndirərək informasiya müharibəsində də tarixi ədalətin zəfər çaldığını göstərdi. Prezident İlham Əliyevin həm Vətən müharibəsinin gediş dövründə, həm də fevralın 26-da keçirilən geniş mətbuat konfransında tarixə, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanan məntiqli fikirləri dünyanın aparıcı KİV-lərinin gündəmində, əsas xəbər başlıqlarında yayılaraq Azərbaycan həqiqətləri bütün dünyaya çatdırıldı.

Azərbaycanın Vətən müharibəsinin gedişində olduğu kimi sonrakı dövrdə də, o cümlədən 2021-ci ildə Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü ilə əlaqədar bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların müxtəlif formatlarda anım tədbirləri daha geniş miqyas aldı. Xüsusilə, ABŞ, Türkiyə, Böyük Britaniya, Bolqarıstan, Yaponiya, Pakistan, Niderland, Finlandiya, Avstraliya, İsveçrə, Polşa, Belçika, İsveç, Ukrayna, İspaniya, Almaniya, Gürcüstan, Macarıstan, Estoniya, Avstriyanın bir sıra şəhərlərində aksiya, sərgi və s. təbliğat xarakterli tədbirlər, eləcə də xarici ölkələrin KİV-lərində müxtəlif dillərdə çoxsaylı müsahibə və məqalələri qeyd etmək vacibdir.

Azərbaycançılıq ideyası ətrafında milli həmrəyliyin daha da güclənməsində, xüsusilə, Qarabağ həqiqətlərinin və Vətən müharibəsində düşmən üzərində əldə etdiyimiz qələbəmizin qazanılması istiqamətində fəaliyyətlərinə görə bir qrup soydaşımız təltif olunmuşdur ki, bu da dövlətimizin Azərbaycan diasporuna diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir. Dövlət başçımız bildirmişdir: "Artıq bu gün dünyada mövcud olan və fəallaşan Azərbaycan icmaları ölkəmizə də dəstəkdir. Biz də onları dəstəkləyirik. Dəfələrlə demişəm ki, bütün Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır".

Bu baxımdan qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Prezidentinin prinsipial mövqeyi, səsləndirdiyi tutarlı dəlillər və əsaslı fikirlər döyüş meydanında rəşadətli ordumuzun əldə etdiyi qələbələr diplomatiya meydanında da uğurlara çevrildi və ölkəmizin ikinci Qarabağ müharibəsindəki hərbi-diplomatik Qələbəsinə şərtləndirdi. Prezident İlham Əliyevin erməni yalanlarının dünya miqyasında ifşası istiqamətində fəaliyyəti informasiya müharibəsində də Azərbaycanın haqlı mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi. Bu, Azərbaycan diasporunun ziyalıları və ən əsası isə qəlbi daim Vətənlə döyünən soydaşlarımızı informasiya müharibəsi istiqamətində düşmən üzərində əldə etdiyimiz qələbənin qazanılmasında daha da ruhlandırdı və azərbaycançılıq ideyası ətrafında milli həmrəyliyin daha da güclənməsində müstəsna rol oynadı.

Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi biz döyüş meydanında da, informasiya məkanında da, siyasi müstəvidə də qələbə qazandıq. Dövlətimizin başçısı birmənalı olaraq bildirib ki, Azərbaycanın işi haqq işidir və Qarabağ Azərbaycandır!

Kolumbiya KİV-ləri: Azərbaycanda çoxmədəniyyətlik anlayışı həyat tərzinə çevrilib

Kolumbiyada və Latın Amerikasında geniş oxucu kütləsinə malik “El Expediente” və “Ola Política” xəbər portallarında tanınmış jurnalist Roberto Trobaxonun müəllifliyi ilə Azərbaycanın çoxmədəniyyətlik, dini və etnik dözümlülük ənənələrindən bəhs edən “Azərbaycansayağı sülh” başlıqlı yazı dərc olunub.

Azərbaycanın Meksikadakı səfirliyindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, yazıda dünyanın bir çox bölgəsində, o cümlədən iqtisadi və texnoloji baxımdan inkişaf etmiş cəmiyyətlərdə dözümsüzlük və ayrı-seçkilik kimi məfhumların çoxsaylı sosial qarşıdurmalara səbəb olduğu bir dövrdə Azərbaycanda bu sahədə uğurlu dövlət siyasətinin aparıldığı bildirilir, Prezident İlham Əliyevin sözlərinə istinadən ölkədə çoxmədəniyyətlik anlayışının həyat tərzinə çevrildiyi qeyd olunur, Azərbaycanın ən humanist

cəmiyyətlərdən birinə malik ölkəyə çevrildiyi bildirilir.

Bildirilir ki, Azərbaycanın Avropa ilə Asiyanın qovuşuğunda yerləşməsindən irəli gələrək müxtəlif dini və etnik mənsubiyyətə malik insanlar bu ölkədə bir arada yaşayırlar: “Azərbaycanda hökumətin apardığı iş sayəsində müsəlmanlar, xristianlar və yəhudilər, eləcə də müxtəlif xalqların nümayəndələri qarşılıqlı hörmət, anlayış və sülh içində birgə yaşayırlar”.

Yazıda 2016-cı ildə Roma Papası Fransiskın Azərbaycana səfəri zamanı ölkədəki dini tolerantlıq mühitini xüsusi təqdir etdiyi vurğulanır, “Bakı Prosesi”, həmçinin Azərbaycanda ənənəvi olaraq keçirilən mədəniyyətlərarası dialoq forumları barədə oxuculara məlumat verilir. Məqalədə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən dünyanın bir sıra ölkələrində müxtəlif dinlərə məxsus abidələrin bərpasının da həyata keçirildiyi xüsusi qeyd olunur.

Tanınmış musiqiçinin fikirləri Fransadakı erməniləri qəzəbləndirdi

Fransada yaşayan tanınmış pianoçu, Fransa Beynəlxalq Musiqi Akademiyasının direktoru Adilə Əliyevanın fikirlərinin əks olunduğu

“Azərbaycan özünümüdafiə üçün mübarizə aparır” sərlövhəli məqaləsi ölkənin “Le Temps” xəbər portalında yerləşdirilib. SİA-nın xəbərinə görə, müəllif qeyd edib ki, azərbaycanlı pionistdir və 30 ildir Fransada yaşayır. Lakin 2020-ci ili Azərbaycanın paytaxtı Bakıda keçirmək xoşbəxtliyi nəsiibi olub. Bildirib ki, qlobal koronavirus pandemiyası belə azərbaycanlı həmvətənləri və Azərbaycanın qonşu Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ bölgəsi üçün hiss etdiyi ağırları azaltmayıb.

Məqalədə Ermənistanın hərbi təcavüzünün müxtəlif millətlərdən olan milyona yaxın insanın qaçqın düşməsinə, minlərlə insanın ölümünə və tarixi yerlərin dağılmasına gətirib çıxardığı vurğulanıb. Azərbaycanın tarixən zəngin multikultural dəyərləri olan çoxcəhətli ölkə olduğunu nəzərə çatdıran müəllif əlavə edib ki, burada xristian, yəhudi, müsəlman və buddist mədəniyyətlərinin abidələri qorunub saxlanılır və onlara hörmət edilir. Bildirilib ki, Azərbaycan həm də Cənubi Qafqazda çoxsaylı xalqlarla dostcasına siyasi əlaqələr quran etibarlı geosiyasi tərəfdaşdır. Qeyd edək ki, tanınmış soydaşımızın yazısı Fransada yaşayan ermənilərin qəzəbinə səbəb olub. Məqaləni aşağıdakı linkdən oxumaq mümkündür: <https://www.letemps.ch/opinions/lazerbaidjan-se-bat-legitime-defense>

Gülyana

Hərtərəfli və zəngin biliyə, böyük istedadla malik və bütün ömrü boyu elmləri mütaliə edən dahi şairimiz Nizami Gəncəvinin əsərlərində oxucunu heyran qoyan cəhətlərdən biri də onun hərfilərə rəmzi mənə verməsidir. Şair ərəb əlifbasındakı müxtəlif hərfli adlarından yeri gəldikcə məharətlə istifadə etməklə çox dolğun və güclü mənaya malik olan beytlər yaratmışdır.

Onu qeyd etmək lazımdır ki, klassik ədəbiyyatda istər hərfilər və istərsə də rəqəmlər vasitəsilə poetik fikir söyləmək şairdən dərin bilik və yüksək istedad tələb edirdi və bu ağır vəzifənin öhdəsindən az şairlər gələ bilirdi. Bu çətin sınaqdan şərəflə çıxanlardan biri də N. Gəncəvi olmuşdur. Şairin bu qəbildən olan poetik nümunələrindən bir neçəsini nəzərdən keçirək. “Sirlər xəzinəsi” poemasında “Sonuncu peyğəmbərin şəninə” parçası aşağıdakı beytlərlə başlayır:

Varlığın lövhəsinə ilk söz yazanda qələm,

- Əhmədin “əlif”ini yazıbdır onda qələm.

“Əlif” “hey”i mülkünə hakim edəndən bəri,

“Dal” onun boyunbağı, “mim” də ki, bir kəməri.

Bu kəmə, boyunbağı edib camal sahibi,

Səadət dünyasında olub kamal sahibi.

Şair burda demək istəyir ki, lövhə-məhfuzda ilk söz “əlif”lə başlanır (lövhə-məhfuz - İslam dininə görə, göyün ən yüksək qatında üzərində Allahın bütün göstərişləri yazılmış lövhə. Allah-təala Adəmi yaratdıqdan sonra lövhə-məhfuzda elmi ona təlim etmişdir. Bax: Qurani-Kərim.”Bəqərə” surəsi, 31-ci ayə). Peyğəmbərin adı Əhmədin də (Əhməd və Məhəmməd eyni kökdən - “həmədə”olduğu üçün peyğəmbər bu adla məşhurdur) bu hərfilə başlanmasını şair onun yüksək şərəfə və hörmətə layiq olması kimi qiymətləndirir. Nizami ikinci beytdə Əhməd (Məhəmməd peyğəmbər) adındakı hərfli necə birləşməsinə də çox maraqlı şəkildə izah edir. Bildiyimiz kimi, Əhməd (Məhəmməd) dörd hərfli (əlif, hey, mim və dal) birləşməsindən əmələ gəlir. “Əlif” ikişəkilli hərf olduğu üçün özündən sonra gələn “hey” ilə birləşmir, ona görə də sözün sonrakı hissəsi “hey” hərfi ilə başlanır, yəni “əlif” hakimliyi “hey”ə verir. Boyunbağıya oxşayan “dal” hərfi ilə “hey”i bir-birinə bağlayan isə kəməre bənzəyən ortadakı “mim”dir. Eyni zamanda şairin boyunbağıya oxşayan “dal” hərfi ilə Peyğəmbərin saçına işarə etdiyini də düşünmək olar (rəvayətə görə, Peyğəmbərin uzun və yaraşıqlı saçı olmuşdur. Saç arxaya tökülərkən “dal” hərfinə oxşayır). Beləliklə, şair Məhəmməd peyğəmbərin zahirən yaraşıqlı olması ilə bərabər, dünyaya ağıl və kamal bəxş etdiyini göstərir.

Yenə həmin parçadan iki beytə diqqət edin:

Dünyaya dərs almamış natiq kimi gəlir, Dərsi - Məsihin “mim”i, Adəmdəki “əlif”dir.

“Ənbiya” kəlməsinin həm əvvəli, həm sonu,

Əhdinə, vəfasına “əlif” tək düz bil onu.

Şair burada Məhəmməd peyğəmbərin anadangəlmə alim olmasına işarə etmiş (Əhməd və ümmi - ərəbcə anadangəlmə alim - sözlərindəki hərf uyğunluğu), eyni zamanda, Adəm və Məsih (İsa peyğəmbər) sözlərində də həmin hərfli olduğunu göstərmişdir. Bununla adların hərfli alqorik şərhini verərək isbat etmək istəyir ki, Məhəmməd həm Adəm peyğəmbərdən, həm də İsa peyğəmbərdən üstündür. İkinci beytdə isə “ənbiya” (yəni peyğəmbərlər) kəlməsinin də Əhməd (Məhəmməd peyğəmbər) kəlməsinin əvvəlində “əlif”lə başlanın “əlif”lə bitməsi şair Məhəmməd

peyğəmbərin bütün peyğəmbərlərdən üstün olması kimi izah edir. Onun öz “əhdinə və vəfasına” şaquli düz xəttə bənzəyən “əlif” kimi düz olduğunu göstərir.

Peomanın “Haqsızlıq və doğruluq” hissəsində Nizami yazır:

“Əlif” kimi öyünmə, düzdür deyə qamətin,

Lovğalıqdan əyilər bu fələyə qamətin.

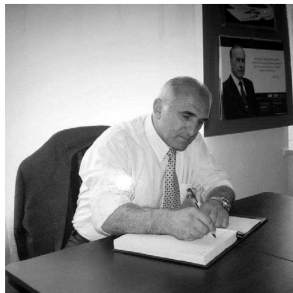
“Əlif” olsan, qanadsız quşa dönüb uçmazsan,

“Bey” kimi əyilməsən, bu torpağı qucmazsan.

“Əlif” qəddin olsa da hər məclisə yaraşıq,

Yaraşarmı “əlif” tək sən müflisə yaraşıq?

Bu beytlərin mənası belədir: Ey “əlif” hərfi kimi öz qamətinə aşiq olan insan, sən özünəpərəstiş nəticəsində hədsiz dərəcədə təkəbbürlü olmusan. Bu quru lovğalılıqla və yersiz təkəbbürlə sən qanadsız quşa bənzəyirsən, heç vaxt uça bilməzsən. Həqiqət xəzinəsindən bəhrəsiz qaldığın üçün “əlif” kimi şax qamətini aşağı əyməyə sənə təvazökarlıq çatmır. Həmin xəzinədən bəhrələnmək üçün gerek “bey” hərfi kimi

Hərflərin dili, sözün çaları: Nizami - 880

başını aşağı salıb təvazökar olasan. “Əlif” kimi düz, yaraşıqlı qamətinlə məclislərə yaraşıq olsan belə, unutma ki, sən həm də “əlif” kimi müflissən, necə ki, “əlif”in bir düz şaquli xətdən başqa heç bir çıxıntısı və əyrisi yoxdur.

Nizami “Xosrov və Şirin” poemasında da mənası hərfilə ifadə olunmuş beytlər işlətmişdir.

Poemanın “Atabəy Əbu Cəfər Məhəmməd Eldəginin tərif”i hissəsində oxuyuruq:

Bu adla fəxr edir hər iki dünya,

İki “mim” hərfindən taxmışdır sırğa.

“Aləm”də bir “mim” var, onda ikisi,

Bölmüşdür “aləmi” paxıllıq hiss.

Qələm türklərinə salaraq nəzər,

Bir “mim” tac bağışlar, bir “mim” dəkəmə.

Nizami bu beytlərdə Atabəy Məhəmmədin adındakı iki “mim” hərfinə işarə edib onu tərifləyir. Şair ərəb əlifbası ilə “Məhəmməd” sözündəki “mim”lərin başda və ortada yazılmasına işarə edərək, onun şairlərə tac və kəmə bağışladığının nəzərə çarpdığını.

Bu tipli beytlərə şairin “Yeddi gözəl” poemasında da rast gəlmək olar. Məsələn, poemanın “Sözün tərfi və hikmət haqqında” hissəsində bu beytə diqqət edək:

Zər birləşməz iki hərfdir gerçək,

Birləşsələr deyə nədir bu əmək?

Beytin mənası belədir ki, ərəb əlifbasında “zər” (qızıl) sözü bir-birinə birləşməyən ikişəkilli hərlə “ze” və “re” ilə yazılır. Yəni mümkün olmayan bir işdən yapışmaq “zər”sözündən bu iki hərfi birləşdirməyə çalışmaq kimi faydasızdır. Poemanın başqa bir yerində Nizami hər bir işin və sözün yerini bilməyi nəsihət edərək yazır:

“Sin”i “yey”siz əgər qoysan baş-ayaq,

Çevrilər mis olar o gümüş ancaq.

Yəni “sim” (gümüş) sözündəki “yey” hərfini atıb samitlərin yerini dəyişdirəndə “mis” əmələ gəlirdi kimi, yerində deyilməyən söz və yersiz edilən hərəkət də insana peşmançılıqdan başqa heç nə verməz.

Poemanın sonunda şair:

Qoy bütün dünyada çəkilsin adım,

İki hərfə başa gələr muradım.

- deməklə ərəb əlifbasındakı “kaf” və “nun” hərfilərini nəzərdə tutur. Bu iki hərfi birləşməsi “kun” (ol) sözünü əmələ gətirir. Yəni şair kitabını “OI”, “Əbədi var ol” duası ilə bitirir.

Nizami özünü son poeması olan “İsgəndəramə”də də bu ənənəni davam etdirmişdir. Poemanın bir yerində oxuyuruq:

İsgəndər sözünü yazanda katib,

Yalnız beş hərfə işarə edib,

Beş hərfə müvafiq etdin beş səfər

Suları, dağları keçdiyin yeter.

Beş hərf dedikdə şair İsgəndər sözündəki beş samiti (sin, kaf, nun, dal, re) nəzərdə tutur. Beş səfər isə İsgəndərin Misir, İran, Hindistan, Rus və Çin səfərlərinə işarədir.

Ümumiyyətlə, bu tipli beytləri Nizaminin istər poemalarında, istərsə də yaradıcılığının başqa nümunələrində istənilən qədər tapmaq mümkündür. Onları oxuyub mənalara vardiqca Nizami dühası qarşısında bir daha boyun əyməli olursan.

Elşad NƏSİROV,
Masallı rayonu, Qüdrət Babayev adına
Mahmudavar kənd ümumi orta məktəbinin
Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi

Ermənistan Aİİ-dən 2 dəfə, inkişaf etmiş ölkələrdən 7 dəfə geri qalır

“Ermənistan-da orta məhsuldarlıq saatda altı dollar, Avrasiya iqtisadi ittifaqı (Aİİ) ölkələri üzrə orta hesabla 11 dollar, inkişaf etmiş ölkələrdə isə 43 dollardır. “İki sahil” erməni mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bunu Ermənistanın iqtisadiyyat naziri Vaan Kerobyannın hökumətin iclasında deyib.

Nikol Paşinyan isə “ilk növbədə məhsuldarlığın artırılması barədə danışarkən əvvəlcə məhsuldarlığın nə olduğunu təqdim etmək lazımdır” deyərək vurğulayıb. Baş nazir “məhsuldarlıq” anlayışına aydınlıq gətirərək bunun işçinin saatda neçə dram və ya dollar qazandığını göstərdiyini qeyd edib.

Ermənistanda müxalifətlə iqtidar arasında ziddiyyətlər kəskinləşməkdədir. Problemə ordu mənsuqlarının müdaxiləsi isə vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. Bu səbəbdən hazırda ölkədə olduqca gərgin siyasi vəziyyət hökm sürür. Lakin cəmiyyətdən yetərli dəstək ala bilməyən müxalifət liderləri 4 aydır ki, baş nazir Nikol Paşinyan rejimini devirə bilmirlər. Öz ətrafını gücləndirən baş nazir isə onlara qarşı müqaviməti artırır. Hətta o, müxalifətə, həmçinin müxalifəti dəstəkləyənlərə qarşı sözün həqiqi mənasında hücum etməyə başlayıb.

Bunu müxalifətin baş nazir vəzifəsinə namizədi Vazgen Manukyanaya qarşı cinayət işinin açılması, çevriliş həvəsinə düşmüş silahlı qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Onik Qasparyanın "qanuni yolla" vəzifəsindən uzaqlaşdırması da sübut edir. "Nikol Paşinyanın rəhbərlik etdiyi hakimiyyətin Ermənistanın gələcəyini şübhə altına alır" deyən və baş nazirin istefasını tələb edən Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının keçmiş baş katibi, Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin sabiq Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Yuri Xaçaturovun oğlu, silahlı qüvvələrin üçüncü ordu korpusunun komandiri, general-mayor Qriqori Xaçaturovun da belə bir aqibətlə üzləşəcəyi istisna olunmur. Üstəlik, Nikol Paşinyan polis rəisi Vaqə Qazaryana ayda 70 min dollar verəcəyini vəd edərək, təhlükəsizlik tədbirlərini gücləndirməsini də tapşırıb.

Digər tərəfdən görünən odur ki, sadəcə ermənilər Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra bölgədə yaratdığı realıqdan səmərəli istifadə olunmasının tərəfdarıdır. Elə Nikol Paşinyanın İrəvan mərkəzi küçələrində keçirdiyi mitinglərdə daha çox insan toplaya bilməsini erməni cəmiyyətinin müxalifətdən daha çox hakimiyyətdə onu görməyə üstünlük verməsi kimi də dəyərləndirmək olar.

Buna baxmayaraq, Ermənistanda revanşist qüvvələr Nikol Paşinyanı devirmək planlarından əl çəkmək istəmir. Bəzi məlumatlara görə, Ermənistanda daxili siyasi gərginliyin və qarşıdurmanın arxasında keçmiş prezident, əli günahsız azərbaycanlıların qanına bulaşan, Xocalı soyqırımının təşkilatçısı Robert Koçaryan dayanır. Hətta o, bu günlərdə verdiyi müsahibəsində yenidən hakimiyyətə can atdığını bir daha etiraf edib.

Siyasətçilərin fikrincə, əslində Ermənistanda baş verən bütün olaylar xaricdən idarə olunur, koçaryanlar, sarkisyanlar, manukyanlar sadəcə həmin oyunların fiqurlarıdır. Amma gö-

Ermənistanda xaosun, anarxiyanın və özbaşınalığın sonu görünür

rünən budur ki, Ermənistanda siyasi böhran hər gün daha da dərinləşir. Vəziyyətdən çıxış yolu isə hələ də görünür. İllər boyu işğal siyasəti yürütməsi səbəbindən indi bu ölkə tarixinin ən utançverici günlərini yaşayır. Hətta iş o yerə çatıb ki, belə bir şəraitdə xaricdə yaşayan ermənilər, eləcə də xarici şirkətlər bu ölkəyə sərmayə qoymaq istəmir. Çünki hərç-mərcliyin baş alıb getdiyi, sabitliyin pozulduğu bir ölkədə kimse mayasını batırmaq istəmir.

İşğalçı ölkədə yaşanan bu gərginliyin necə nəticələncəyini isə siyasətçilər dəqiq proqnozlaşdırmaqda çətinlik çəkirlər. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, dövlətimizin başçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev partiyanın VII qurultayında Ermənistan-da hazırkı vəziyyəti bu sözlərlə xarakterizə etmişdir: "Bunlar heç dövlət çevrilişi də edə bilmirlər. Gah bunu ediblər, gah etməyiblər, heç özləri də bilmirlər. İndi ordu hakimiyyətə tabe olmur. Prezident deyir ki, mən siyasətlə məşğul olmuram, mənə bu işlərə qatmayın, qoyun sakit oturum. Belə də biabırçılıq olar?"

Doğrudur, Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan ölkənin baş nazirini, parlament fraksiyaları liderlərini və "Vətənin xilas hərəkatı"nın nümayəndələrini martın 13-də görüşə dəvət edib. Amma siyasətçilər bu qənaətdirlər ki, heç bir nüfuza malik olmayan prezidentin keçirəcəyi görüşün hazırda ölkədə baş verən proseslərə heç bir təsiri olmayacaq. Çünki onların qarşılıqlı anlaşma, siyasi dialoq istəyi yoxdur. Digər tərəfdən, Armen Sarkisyanla Nikol Paşinyan arasında soyuq küləklər əsməkdədir. Hətta prezident baş nazirin vəsə-tətlərinə məhəl qoymur. Yeri gəlmişkən, prezident Armen Sarkisyan Nikol Paşinyanın Baş Qərargah rəisi Onik Qasparyanın əvəzinə həmin posta sabiq Baş Qərargah rəisi Artak Davtyanı təyin etmək istəyini də rədd edib.

Elə Nikol Paşinyan da bütün bunların fərqindədir. Onun mitinglərinin birində prezident üsuli idarəsinə qayıtmağa tərəfdar olduğunu vurğulamaq da bunu sübut edir. Şübhəsiz, Nikol Paşinyanın məqsədi prezident üsuli idarəsinə qayıtmaqla öz hakimiyyətini daha da gücləndirməkdir. O, buna nail ola biləcəkmi? Şübhəsiz, bu suala hədisələrin axarında cavab tapmaq mümkün olacaq. Amma hələlik görünən budur ki, hazırda işğalçı ölkədə xaos, biabırçılıq hökm sürməkdədir.

Qvami Məhəbbətoğlu

FAKT: Rusiya SM terrorçuları Qarabağa buraxdılar: izahat tələb ediləcəkmi?

Araik isə onlara “dövlət mükafatları” təqdim edib

Lakin həmin məqamı araşdırarkən istəməz belə bir sual yaranır: Rusiya SM kontingentinin Laçın dəhlizində xidmət aparan hərbiçiləri sözügedən erməni terrorçularını Qarabağın ərazisinə hansı səlahiyyətlə, hansı qanunauyğunluqla, yaxud Bəyanatda əks edilən müddəə əsasında buraxıblar?!

Yeri gəlmişkən, daha bir faktı da xatırlatmaq yerinə düşərdi ki,

Qarabağda 44 gün davam etmiş hərbi əməliyyatlar zamanı Vova Vartanovun 350 nəfərlik könüllülərdən ibarət “batalyonu”, yeni terrorçu qrupu nədənsə Ermənistan silahlı qüvvələrinin ştatına, ya da səlahiyyətinə keçirilib. Hətta bu qrupa ayrıca hərbi hissə nömrəsi də verilib (!!).

Noyabrın 3-də isə Azərbaycan Baş Prokurorluğu VOMA təşkilatını və onun lideri Vova Vartanovu Qarabağda ermənilərin tərəfində döyüşən terrorçular sırasına aid edib və rəsmi olaraq onların hər biri terrorçu olaraq qeydə alınblar.

Çoxsaylı cinayətlər, diversiyalar, partlayışlar, yanğınlar və xüsusi amansızlıqla qətlər..!

Beləliklə, adı çəkilən təşkilat üzvlərinin Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı terror fəaliyyətində iştirak etdiyi, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində çoxsaylı cinayətlər, diversiyalar, partlayışlar, yanğınlar və xüsusi amansızlıqla qətlər törətdikləri müəyyən edilib.

Faktla bağlı Azərbaycan Baş Prokurorluğu tərəfindən Cinayət Məcəlləsinin 100.2 (təcavüzkar müharibə aparma), 120.2.1 (bir qrup şəxs, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, müştəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (təşkilat) tərəfindən qəsdən adam öldürmə), 279.3 (qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələr yaratma), 318.2-ci (Azərbaycanın dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) və digər maddələri ilə cinayət işi açılıb, bu barədə Baş Prokurorluğun məlumatında deyilir.

Daha bir fakt budur ki, ermənilər terrorçu VOMA təşkilatının guya “gənclərin tərbiyəsi ilə məşğul olan hərbi vətənpərvərlik birliyi” olduğunu iddia edirlər. Amma göründüyü kimi, bu, heç də elə deyil və quldurbaşı Araikin terrorçu Vartanovu və cinayətkar dəstə üzvlərini mükafatlandırması da sübut edir ki, onlar həqiqətən də qatillər və amansız cinayətkarlardır. Bu baxımdan da axtarısa veriliblər.

Sadəcə daha reallıq budur ki, sözügedən məsələ ilə bağlı ilk növbədə Rusiya SM kontingenti qarşısında qəti tələbin qoyulması, izahatın istənilməsi artıq birmənalı şərtə çevrilməyə başlayıb. Eləcə də istər Araik Arutyunyan olsun, istərsə də Qarabağdakı digər quldur rejim təmsilçiləri olsun - onların hər biri Azərbaycanın qanunları qarşısında öz layiqli cəzalarına çatdırılmalıdır. Yeni rəsmi Bakı sülhməramlıların rəhbərliyi qarşısında bu sualı qaldırmalı və izahat tələb etməlidir.

Rövşən RƏSULOV

Davtyanın “inadkarlığı”, Zakaryanın canfəşanlığı...

Vətənin belə ağır günündə Artak Davtyan Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi vəzifəsinə təyin edilməsi barədə Nikolun təklifinə razılıq verməyib. Yəni, ruslar demiş “otkaz” eləyib. Sən, bunda olan “inadkarlığa” bax ey...

SİA erməni saytlarına istinad edərək, bunu, erməni prezident Armen Sarkisyan tərəfindən bəyan edildiyini bildirib. Ona görə də, bu vəzifəni müvəqqəti olaraq Baş Qərargah rəisinin müavini general-leytenant Stepan Qals-tyan tutulacaq. Artıq müdafiə naziri Vaqarşak Arutyunyan müvəqqəti təyinatla bağlı əmri imzalayıb.

Əskində, Artak Davtyanın burada “nəm-nüm” eləməyə heç bir

əsası olmamalıdır. Çünki Pasinyan hakimiyyətə gələn kimi, onu Baş Qərargah rəisi təyin etmişdi. İndi Davtyanın Nikoldan inciməyə heç bir əsası yoxdur. Əslində, günah Artakın özündədir. Ermənistanla ermənilər bir-birindən uzaq gəzib, məsafə saxladığı bir vaxtda, sən Artaka nə düşmüşdü ki, oğluna toy edəsen? Elə həmin toydan sonra da sənə “get” deyən olmamışdı. Amma sən neylədin?

Bu artıq Paşinyanı meydanda tək qoymaqdır. İstəməzsən, bu dəqiqə ermənilərin “qəhrəman za-

bitləri” nə qədər deyirsən var. Biri elə bu, keçmiş müdafiə nazirinin müavini Artak Zakaryan. Doğrudur, onun hərbi təhsili olmasa da, amma müharibənin bütün xırdalıqlarını beş barmağı kimi bilir. İndi mən onun Baş Qərargah rəisi olmaq istədiyini bilməsəm də, amma onun son günlər hərbi sənəti ilə bağlı “məntiqi” açıqlamalar verməsi, məndə ona qarşı bəzi şübhələr oyadır. O, hətta bugünkü erməni ordusunun həssaslığını Baş Qərargahın hökumətin istefası zərurətinə dair açıqlaması ilə bağlı risk kimi dəyərləndirir.

Nə gözəl, nə gözəl...Gör bu, başqa erməni generallarının ağılına gəlirdi? Zakaryan həttə Silahlı Qüvvələrdə bunun davam edəcəyi təqdirdə növbəti müharibənin qaçılmaz olacağını da görür. Təbii ki, hərbdən uzaq olan birinin hərblə bağlı hər şeyi dəqiqliylə söyləməsini, başqalarını bilmirəm, amma mən bunu tanrının Zakaryana verdiyi böyük bir vergi kimi görürəm.

Gör, bu, heç Noratın ağılına gəlirdi? Ermənistan Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının keçmiş rəisi, general-leytenant Norat Ter-Qriqoryantsı deyirəm e... Paşinyanı günahlandırır. Nə deyəsən, yaşlı adamdır. Nə yaşından, nə də ağılı çıxan başından utanmır.

Norata deyən gerek, Paşinyan hakimiyyətə gələndə özü ilə əsgər yanında gətirmişdi? Bir özü idi, bir də həyat yoldaşı Anna xanım. Siz hələ, Anna xanıma “böyük ordulara sinə gərə biləcək zənən ordusu yaratdığına görə” minnətdar olmalısınız. Sən o vaxt yaşını bəhanə eləyib, müharibədən gizlənib “dezertir”lik elədiyin vaxtlarda Anna xanım sənə işlərini görürdü. İndi Paşinyanı məğlub olduğuna görə günahlandırmaq doğru deyil axı. Müharibəni Paşinyan yox, vaxtilə sənənin rəhbərliyin altında təlim keçə, saxta “məğlubedilməz erməni ordusu” udubuz. ...Görən, Norat Ter-Qriqoryantsı Baş Qərargaha rəis qoysalar gedər?

Ağasaf Babayev

Artak Zakaryan: “Yeni müharibə qaçılmazdır”

haribənin olacağına demək olar ki, əminəm”, deyən müdafiə nazirinin sabiq müavini bu əsnada Bakını və Ankaranı da qarayaxmaları ilə ittiham etməyi unutmayıb və öz təbircinə Azərbaycan Prezidentinin Zəngəzurla bağlı səsləndirdiyi haqlı bəyanatını Ermənistanla “təhdid” kimi qiymətləndirib. “Əgər müharibədən yan keçmək istəyiriksə, Paşinyanın istefasına nail olmaq lazımdır”, Zakaryan deyib.

Rövşən RƏSULOV

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev fevralın 26-da xarici KİV nümayəndələri üçün təşkil edilmiş mətbuat konfransında bəyan etmişdi ki, Ermənistan gizli yollarla (Rusiya sülhməramlılarının nəzarətindəki Laçın dəhlizi vasitəsi ilə) Azərbaycanın ərazisinə cinayətkar şəxsləri göndərir və bu da üçtərəfli Bəyanatı pozan hal kimi qiymətləndirilir.

Söz yox ki, belə bir halın yaşanmasına Rusiya sülhməramlılarının öz öhdələrinə götürdükləri həssas və məsuliyyətli vəzifələrinə barmaqarası baxmalarının göstəricisi kimi də anlaşıla bilər. Daha dəqiq desək, bu faktın mövcudluğu artıq bir sıra məsələlər üzərində yenidən düşünməyi tələb edir. Çünki təkcə bu faktın özü eyni zamanda, ərazi bütövlüyümüzə qarşı təhdid kimi də görünməkdədir.

“Təltif edilən” şəxslərin başında dayanan əsas terrorçu Vova Vartanovdur

Məsələ isə ondadır ki, martın 11-də Ermənistanın “Armenpress” agentliyi Qarabağ separatçılarının lideri, quldurbaşı Araik Arutyunyanın martın 10-da Ermənistanın “N” sayılı hərbi hissənin “hərbi qulluqçularını”, əslində isə erməni terrorçularını qəbul etməsi və onlara “dövlət mükafatları” təqdim etməsi barədə məlumat dərc edib. Belə ki, quldur rejimin “dövlət mükafatları” ilə “təltif edilən” şəxslərin başında dayanan əsas terrorçu Vova Vartanovdur. Onun barəsində isə axtarış elan edilib və terrorçuluq əməllərinə görə bir neçə maddə ilə cinayət işi açılıb.

Digər tərəfdən, özünün də Interpolun qırmızı axtarış səhifəsində yer aldığı Araik Arutyunyan terrorçularla görüşündə dəstə üzvlərinə təşəkkürünü bildirib. Onun sözlərinə görə, məhz Vova Vartanovun və terrorçu dəstəsinin sayəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Qırmızı Bazar qəsəbəsinə elə keçirə bilməyə imkan tapa bilməyiblər. Fotoşəkildən də göründüyü kimi, separatçı quldurbaşının əlindən mükafat alan erməni “hərbiçilərinin” sayı ən azı 10 nəfərdir.

Rusiya SM kontingentinin Laçın dəhlizində xidmət aparan hərbiçiləri erməni terrorçularını Qarabağın ərazisinə Bəyanatda əks edilən hansı müddəə əsasında buraxıblar?!

Radikal müxalifətin partnomenklaturası...

Və ya milli dönüklərin, xəyanətkar ünsürlərin bəd niyyətləri iflasa məhkumdur

Göz eyni nöqtəyə baxmaqdan, dil eyni yalanı danışmaqdan, qulaq eyni səfsəfəni eşitməkdən yoruldu. Amma müxalifət yorulmadı. Onun tuğ-lənət olub bu millətin boğazına keçmiş radikal “qanadın” satqınlar “sülaləsi” - Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Xədicə İsmayıl, Sevinc Osmanqızı, Leyla Yunus, Qənimət Zahid, Vidadi İskəndərli, Arif Məmmədov və bu kimi mənəviyyatsız, əxlaqsız erməni yalaqları 28 ildən bəridir ətrafa yalan, böhtan, xəyanət püskürür, xalqı xırda bir ciğirdən böyük el yoluna çevrilmiş müstəqillik, firavanlıq və haqq yolundan sapdırmağa çalışırlar.

Bu naqislərin dərdi, azarı nədir? Umacaqları nədir? Hakimiyyət?! Bu zavallılar hələ də dərk etməyiblər ki, siyasət meydanında onlara yer qalmayıb, kağız-kuğuzlarını qoltuqlarına vurub bir zamanlar hərəkəta başladıkları çayxanalara dönmək vaxtıdır. Dialektikanın qanunudur: hər şey əvvəl-axır başlanğıc nöqtəsinə qaydır. Ancaq nə yazıq ki, nə həmin çayxanalar qalıb, nə də onları dinləyəcək işsiz-gücsüz adamlar.

2003-cü ildən onların yerini xalq göstərdi - ZİBİLXANALAR!

Artıq bu satqınlar hələ də anlamırlar ki, onların “qatari” da növbəti mənzilə onlarsız yola düşdü. Bu isə artıq fizikanın qanunudur: nöqtələr arasındakı məsafə artdıqca, biri kiçilib yox olur. Yeni yox olduğunuz halda, nə abırsızlıqdır, sosial şəbəkələrdə edirsiniz?

Antimilli ünsürlərin siyasi “anatomiyası”

Siyasi leksikona “söyüş diplomatiyası” kimi üzdenirəq “məfhum” gətirmələri ilə

öyünən Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Xədicə İsmayıl, Sevinc Osmanqızı, Leyla Yunus, Qənimət Zahid, Vidadi İskəndərli, Arif Məmmədov, Orduxan Teymurxan kimi milli dönük və xəyanətkarlar öz ağalarının diqtəsi ilə ilk növbədə ölkəmizdə siyasi sabitlik və innovativ inkişafın, davamlı iqtisadi yüksəlişin, nizami və güclü ordu quruculuğu prosesinin, demokratik islahatların, müasirləşmənin, uğurlu xarici siyasətin, pozulmuş ərazi bütövlüyümüzün bərpası və 44 gündə əldə olunan Qələbə Zəfərinin həmrəylik və birliyi həzm edə bilmirlər. “Sapı çürük olan balta-lar” Azərbaycanı kaos və anarxiya mənə-nəsində çabalayan görmək istedikləri halda Azərbaycanı son 17 il ərzində, məhz ölkə Prezidentinin məqsədyönlü, sistemli və müdrik siyasəti sayəsində ərazi bütövlüyümüz bərpa olunub, Qarabağ Azərbaycandırımıza sahib olmuşuq, Azərbaycan sabitlik və təhlükəsizlik adasına çevrilmişdir. Bütün bu nailiyyətlər Xalqın öz Prezidentinə inamından, ətrafında sıx həmrəylik və birlik yaratmasının reallığıdır. Prezident də ayrı-ayrı beynəlxalq siyasi dairələrin və dövlətlərin diqtəsi ilə deyil, məhz Azərbaycan xalqının milli mənafeyindən irəli gələn bir müstəqil siyasət həyata keçirir.

Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev YAP-ın VII qurultayındakı nitqində AXC-Müsavat hakimiyyəti dövrünün hərtərəfli və obyektiv təhlili xüsusi diqqət cəkdi. Azərbaycan Prezidenti o vaxt iqtidarda olan AXC-Müsavat cütliyünün ancaq öz maraqlarını güddüyünü, təcürbəşiz şəxslərin respublikanı idarə etdiklərini xatırladaraq dedi: “Belə insanlara xalq tərəfindən inam ola bilərdimi? Ölkə tamamilə idarəolunmaz vəziyyətdə idi. Köhnə partnomenklatura demək olar ki, tamamilə iflic vəziyyətə düşmüşdü, hakimiyyətə qanunsuz yollarla gəlmiş AXC-Müsavat cütliyi ölkəni talayırdı, dağıdırdı, müharibə gedə-gedə Ermənistanə benzin sa-

tırdı. Bütün vəzifələrə rüşvət müqabilində insanlar təyin edilirdi... Azərbaycan xalqı buna dözə bilərdimi? Əlbəttə ki, yox...”.

Bütün bu gerçəkliklər fonunda Azərbaycan öz sivil mübarizəsindən bir addım da geri çəkilmir və erməni yalanının ifşası ilə bağlı dövlətini, millətini sevmə hər kəsə əməkdaşlıq etmək üçün əlindən gələni əsirgəmir. Məhz buna görə də, erməni ilə həmrəy olan AXCP-“Milli Şura” olan antimilli şəbəkənin buyruq qulları bu reallıqları görməkdə kor, eşitməkdə kardılar. Bu mənfur, erməni riyaklarının quyruq bula-yanları Əli Kərimli, Cəmil Həsəni, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Xədicə İsmaylova, Qənimət Zahid, Leyla Yunus, Vidadi İskəndərli və bunlar kimi digər üz-dənirəq ünsürlər hər zaman Azərbaycanın uğurlarına kölgə salmaqla, dünyada etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunmasına qarşı çıxmaq istəyən qüvvələrə dəstək verməklə kimlərə “xidmət” etdiklərini əvvəllər də nümayiş etdiriblər və bu gün də eyni iyrənc yoldadırlar. Ancaq bu dəfə işğalçıya, terrorçuya haqq qazandırmaqla, dünyanın gözü qarşısında Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində Qələbə Zəfəri qazanmasından öz erməni xislətlərini nümayiş etdirərək əsl riyakarlıqlarını ortaya qoyublar. Nə yazıq ki, belə “sapı özümüzdən olan çürük balta saplarımız” da var ki, bu riyakarlıqları ilə bir daha ermənilər tərəfindən tərəfindən “bəslənilmələrini” açıq-aşkar göstərir.

Bir də düşmənin çətininin altına sığınmış xalqına, dövlətinə qarşı yalan və iftira atan, birbaşa düşmənin qoltuğuna sığınan xəyanətkarlar mütləq, amma mütləq cavab verəcəkləri gün uzaqda deyil.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Rusiyanın mobil operatorunun Xankəndidə nə işi var?

Bu kimi təxribatlar Azərbaycanın səbr kasasını yenidən doldura bilər!

Qarabağda - Rusiya sülhməramlılarının nəzarəti altındakı bölgələrdə separatçı rejim ünsürlərinin müxtəlif yöndə həyata keçirilən təxribatçı əməllərinin davam etməsi, əslində, bir daha sübut edir ki, bu məsələ köklü şəkildə həllini tapmayana qədər həmin hallar davam edəcək. Quldur rejim rəhbərliyinin üçtərəfli Bəyanatın imzalanması faktından sonra quldur rejim rəhbərliyinin gah “artsaxın müdafiə ordusuna” çağırışçılar cəlb edərək onlara hərbi and içdirməsi, gah Araik Arutunyanın “dqqr”-in “regionlarına” səfərlər edərək yerli ermənilərə bu və ya digər vədlər verməsi, ümumiyyətlə, Rusiya SM-nin arxasından “dqqr” adı altında mənfur oyunlarını davam etdirməsi söz yox ki, ərazi bütövlüyünü bərpa etmiş və müəyyən humanizmi prinsiplərinə sadiqliyini nümayiş etdirən Azərbaycanın səbr kasasını doldurmağa başlayıb.

dəki” və digər şəhərlərdəki nöqtələrdən həyata keçirilir.

Beləliklə məlum olur ki, istər Ermənistan, istərsə də Qarabağdakı separatçılar tərəfindən törədilən bu kimi təxribatlarda Rusiyanın adıçəkilən mobil operatoru da yer alır. Və maraqlısı da budur ki, məlumatda operatorun xidmətindən “artsax vətəndaşlarının”, eləcə də Rusiya SM-nin istifadə etdikləri bildirilir. Yeni ermənilər bu dəfə də Rusiya SM kontingentini ortaya atmaqla onların arxasından öz əməllərini icra edirlər. Habelə, MTC-in əhatə dairəsi yalnız 2G və 3G deyil, həmçinin 4G imkanlarına malikdir.

Razılaşmanı yalnız Ermənistan və Qarabağ separatçıları pozmur, bu yöndəki fəaliyyətə Rusiyanın şirkətləri də qoşulmağa başlayıblar

Bundan üreklənən separatçılar bildirirlər ki, MTC-in 4G şəbəkəsi virtual sərhədləri açacaq və “respublikanın” yaşayış səviyyəsini yüksəldəcək, gənclərə distansiyalı təhsil almaq və iş şansını verəcək, nəticədə onlar öz yurdlarını tərk etməyəcəklər. Qeyd edək ki, 44 günlük müharibəyə qədər separatçı rejimin tərkibində Karabax Telekom şirkəti fəaliyyət göstərirdi.

Göründüyü kimi, artıq bu faktın özü sübut edir ki, əldə edilmiş razılaşmanı yalnız Ermənistan və Qarabağ separatçıları pozmur, bu yöndəki fəaliyyətə Rusiyanın şirkətləri də qoşulmağa başlayıblar. Hər halda, böyük problemlərin təməli yaradılan kiçik problemlərdən başlayır və bu cür davam edərsə, sərt, qəti, eləcə də birmənalı tədbirlərin görülməsi zərurəti daha da artmağa başlayıb. Düşünməyə dəyər...

Rövşən RƏSULOY

P.S. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın bu kimi hallara qarşı istifadə edəcəyi vasitələrindən biri də qanunsuz mobil operatorların əhatə dairələrini pozması imkanına malik olmasıdır. Təbii ki, Rusiyadan da sözügedən məsələ ilə bağlı izahatın verilməsi artıq şərtə çevrilib. Digər tərəfdən, əgər məqsəd Rusiya SM-nin mobil rabitədən yararlanmırsa, bu zaman Azərbaycanın mobil operatorları dövlət maraqlarının qorunması üçün güzaştli vasitələri tətbiq edərək, bu imkanı onlara yarada bilər...

“Əli Kərimli, uşaqları və “Milli Şura” təhdid yolunu seçiblər”

“Milli Şura” adlanan qurum yarandığı vaxtdan destruktiv fəaliyyətə üstünlük verib. Milli maraqlar, dövlət və dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin qorunması ilə bağlı bu vaxtadək onlardan bir fikrə rast gəlinməyib”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Azərbaycan Demokratik İslahatların İnkişafı Mərkəzinin sədri, tanınmış jurnalist Cavid Şahverdiyev bildirib.

Onun fikrincə, radikal müxalifət düşərgəsinin məqsədləri ölkədə vətəndaş qarşıdurması yaratmaq, Azərbaycanın nüfuzunu beynəlxalq aləmdə aşağı salmaqdan ötrü dərindən, qabıqdan çıxmaqdır: “Bundan ötrü bütün yola, vasitələrə əl atırlar, alçalıcı təkliflərə razılaşırlar. 44 günlük qələbəmizi belə həzm edə bilməyən radikal düşərgənin nümayəndələri hakimiyyəti yox, birbaşa xalqı təhqir etməyə başladılar”.

C.Şahverdiyev qeyd edib ki, bu gün sosial şəbəkələr üzərindən onların fəallaşması təhdid deyil, xalqı aşağılamaq, təhqir etməkdir: “Milli Şura” və Kərimlinin uşaqları hakimiyyətlə yanaşı, dövlət atributlarımızdan incik düşüb onları təhdid edir. Xalqımızı, millətimizi, dövlətimizi təhdid edir. Hər bir dövlətdə, inkişaf etməkdə olan ölkədə sosial problemlər mövcuddur. O cümlədən Azərbaycanda da. Bu gün hamılıqla bu problemlərin həllinə çalışmalıyıq, hamılıqla işğaldan azad edilən torpaqlarımızda həyatın dirçəldilməsi istiqamətində hökumətə dəstək olmalıyıq. “Milli Şura” adlanan qurum isə əksinə, qələbəmizə görə kədər içindədir, hələ də, ermənilərə yas saxlayır. Bu insanlar hələ də reallığı dərk etmək istəmir. Qonşu Ermənistan və Gürcüstandakı vəziyyəti təhlil etmək istəmir. Bu gün Ali Baş Komandan İlham Əliyevin cəsarəti, müdrik siyasəti nəticəsində 30 ilə yaxın işğalda qalan torpaqlarımız azad edilib. Krım, Cənubi Osetiya, Abxaziya, Dnestryanı bölgə münəqişələrə baxsınlar, bütün dünya onları müdafiə edir, amma torpaqlar hələ də işğal altındadır. Azərbaycanı isə dünya birlikləri dəstəkləmədi, döyüş meydanında belə onun haqlı işinizi müdafiə etmədi, ancaq xalq-hakimiyyət-ordu birliyi nəticəsində Qarabağ işğaldan azad edildi. Bu mübarizliyimizi, qəhrəmanlığımızı, dünyaya göstərdiyimiz gücü Əli Kərimli, uşaqları və “Milli Şura” qəbul etmək istəmir, qələbəmizlə barışmır, təhdid yolunu seçiblər”.

QHT sədrinin fikrincə, belə qurumlar və onların rəhbərləri məsuliyyətə cəlb olunmalıdır: “Ölkədə müxalifət olmalıdır, hakimiyyətin fəaliyyəti tənqid edilməlidir, siyasi mübarizə aparılmalıdır, sosial problemlər ictimailəşməlidir... Amma bütün bunlar sivil, demokratik yolla həyata keçirilməlidir. Hədə-qorxu, təhdid dili ilə danışmaq 90-cı illərdə qalıb. Radikal müxalifət gec də olsa düz yola qayıtmalı, xalqla birlikdə olmalıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 44 gün qələbəmizə ölkəmizi dünyaya tanıtdı, dünya xalqımızın mübarizliyi, əzmi, həmrəyliyinə heyran oldu. Bu gün Azərbaycan fəxr, qürur duyur ki, onun İlham Əliyev kimi müdrik və uzaqgörən, cəsarətli bir Lideri var. İlham Əliyev hər birimizin Prezidentidir, o cümlədən radikal müxalifət düşərgəsinin. Kərimli də, onun ətrafında olub xalqımıza təhdid yağdırırlar da Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Amma hər birimiz qanunun aliliyinə hörmətlə yanaşmalıyıq. Kərimlinin ətrafındakılar bir-birləri ilə təhdid, hədə qorxu dilində danışa bilərlər, zətən illərdir bu yoldadırlar. Amma bütövlükdə xalqı təhdid etmək, dövlətə qarşı çıxmaq cinayətdir. Cəzalarını mütləq almalıdırlar. Onların fəaliyyəti siyasi terrorudur”.

Gülyana

Xəbərdarlıq: Bu gündən hava pisləşir

Bakıda və Abşeron yarımadasında martın 12-si səhərdən 13-ü səhərədək şimal-qərb küləyinin əsəcəyi, 15-20 m/s, arabilir 23-25 m/s, gündüz yarımadanın bəzi yerlərində arabilir 28-33 m/s-dək güclənəcəyi gözlənilir. Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, martın 11-də arabilir yağın yağışın martın 12-də sulu qara, gündüz qara keçəcəyi, bəzi yerlərdə intensiv olacağı, günün ikinci yarısında çovğun olacağı ehtimalı var. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 3-5 dərəcə enərək martın 12-dən 13-nə keçən gecə 0 dərəcə olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında martın 11-i gündüz şimal və qərb rayonlarından başlayaraq 13-ü səhərədək ölkə ərazisində hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, arabilir yağıntılı olacağı, bəzi yerlərdə qar yağacağı, ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, martın 11-də 15-20 m/s, martın 12-də arabilir 23-28 m/s, ayrı-ayrı yerlərdə arabilir 30-33 m/s-dək güclənəcək. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 5-8 dərəcə enəcək. Əsasən dağlıq və dağətəyi rayonlarda yolların buz bağlama ehtimalı var.

Siqaretin bahalaşdırılması siqaretçəkməni azaldacaqmı?

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatlarına görə, tütün-çəkmə XX əsrdə 100 milyondan artıq insanın həyatına son qoyub. Tütündən yaranan xəstəliklər hər il hər 5 milyondan artıq insanın həyatına son qoyur. Hazırda dünyada 1,5 milyardan artıq insan tütün istehlakçısıdır. Proqnozlara görə, 2050-ci ilədək bu rəqəm 2 dəfə artacaq. XXI əsrdə 1 milyard insanın tütündən yaranan xəstəliklərdən həyatını itirəcəyi gözlənilir.

Azərbaycanda siqaretçəkmə səviyyəsi niyə yüksəkdir?

ÜST-ün siyahısına görə, Azərbaycan ən çox tütün istehlak edən ölkələr arasında 85-ci, adambaşına düşən siqaretlərin sayına görə isə 22-ci yeri tutur. Təxmini hesablamalara görə, vətəndaşlarımızın hər 4 nəfərindən 1-i siqaret çəkmə hesab olunur. Başqa sözlə, Azərbaycanda 2,5 milyon siqaret istehlakçısı olduğu güman edilir. Bu sıraya daxil olanların içində gənclər və yeniyetmələrin də əhəmiyyətli payı var.

Tütüne qarşı maarifləndirici kampaniyalar aparılrsa da, respublika qanunvericiliyi tütün məmulatlarının reklamını qadağan etsə də, siqaret çəkənlərin sayı azalmağa əvəzinə artır. Son vaxtlar siqaretin qiymətinin davamlı artması da siqaret çəkənlərin sayının azalmasına təsir göstərməyib.

Rusiya, ABŞ, Çin, Yaponiya, İndoneziya, Türkiyə və Avropa İttifaqı ölkələrindən fərqli olaraq, Azərbaycanda siqaret çəkənlərin tam əksəriyyətini kişilər təşkil edir. Bizdə siqaret çəkmə az qala kişilik atributu sayılır. Lakin son vaxtlar qadın siqaretçəklərinin də sayı artır. Yeniyetmələr isə bu zərərli ənənəni necə görürlərsə, elə də davam etdirirlər.

Mağazalarda 18 yaşdan aşağı şəxslərə niyə siqaret satılır?

Adi müşahidələrimiz cəmiyyətin yaşlı təbəqəsinin də azyaşlılara və yeniyetmələrə siqaret çəkməyə görə irad tutmadıqlarına da göstərir. Hətta hər birimiz yaqın ki, azyaşlı uşaqların yaşlı kişilərdən siqaret yandırdığını və həmin yaşlının da həvəslə ona kibrit uzatdığını şahidi olmuşuq.

Bundan başqa, bir çox valideynlər uşaqlarının gözü önündə siqaret çəkir və ona pis nümunə olurlar. Uşaqda hələ balacalıqdan siqaretin böyüklük atributu olması fikri formalaşır. Onlar çalışırlar ki, yaşlarından böyük görünsünlər.

Azərbaycanda Milli Məclisin qərarı ilə 18 yaşına çatmamış vətəndaşlara siqaretin satılmaması barədə qanun qəbul olunub. Lakin realıqda bu qanunun tələblərinə riayət olunmur. Bu adi müşahidələr zamanı da, ictimai təşkilatların monitorinqləri zamanı da ortaya çıxır.

Ekspertlər tütün əleyhinə mübarizədə qiymətin bahalaşdırılmasının effektiv olmadığını, tamam başqa tədbirlər görülməli olduğunu düşünürlər

Hər birimiz adi müşahidələr zamanı da belə halların şahidi oluruq. Bunu satıcılara irad tutduqda və ölkə parlamenti tərəfindən qəbul olunmuş qanunu xatırlatdıqda onlar müxtəlif bəhanələrlə vəziyyətdən çıxmağa çalışırlar. Satıcıların əksəriyyəti deyirlər ki, uşaqlar siqareti adətən ataları üçün alırlar. Buna nəzarət mexanizmi yoxdur.

Psixoloq: “Qiyməti bahalaşdırmaq siqaretçəkmə faizini azaltmır”

Psixoloq Natiq Əliyevin fikrincə, yeniyetmələr dostlarından

var. Onlardan istifadə etmək olar”.

Həkim: “Siqareti tərgidənlərə dərmanlar pulsuz verilməlidir”

Həkim-terapevt Rizvan Məmmədov deyir ki, siqaret çəkməyin yeniyetmələrin orqanizminə zərəri daha böyükdür və bir çox ağır xəstəliklərin birbaşa səbəbi tütündür: “Siqareti birdən-birə tərgitmək orqanizmdə digər xəstəliklərin baş qaldırmasına səbəb ola bilər. Ona görə də, gündə 2 ədəd siqaretdən vaz keçilməlidir. Bu təcrübəyə əməl olunsay, 1-2 aydan sonra siqareti tamamilə tərgitmək olar.

fərqlənməmək kimi psixodavranış motivinə malikdirlər: “Əgər yeniyetmənin dostları arasında siqaret çəkənlər çoxluq təşkil edərsə, onun buna meyilinin artacağı ehtimalı yüksəkdir. Azərbaycanda yetkinlik yaşına çatan oğlanların 2/3-i siqaret çəkir. Bu səbəbdən də, əksər yeniyetmələrin ətrafında siqaret çəkənlər üstünlük təşkil edir və siqaret yalançı psixotipə çevrilir. Hətta, iş arası fasilənin “perekur” adlandırılması da buna təsir göstərir”.

Psixoloqun sözlərinə görə, tütün məmulatlarının qiymətinin davamlı bahalaşdırılması bu problemin aradan qaldırılmasına ciddi təsir göstərmir: “Siqaret əksər gənclər üçün həzz və yaşından böyük görünmə obyektinə çevrilib. Burada siqaretin 2 manat və ya 3 manat olmasının elə də rolu yoxdur. Yəni, siqaretlərin bahalaşdırılmasının səbəb kimi, guya insanların sağlamlığını qorumaq kimi qələmə vermək mümkün deyil. Bu, sadəcə, tütün firmalarının və aksizlərin qaldırılması nəticəsində dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artmasına xidmət edir. Yəni, burada məqsəd deyildiyi kimi deyil. Əgər müvafiq orqanlar həqiqətən əhalinin sağlamlığını istəyirsə, tütünlə mübarizədə tamam başqa metodlar tətbiq olunmalıdır. Bu barədə xarici ölkələrin müsbət təcrübələri

Son vaxtlar təbii tərkibli müxtəlif müalicə vasitələri hazırlanıb ki, bunlar da orqanizmə zərər vermədən siqareti tərgitməyə yardımçı olur. Belə dərmanların qiyməti o qədər də baha deyil, ən uzağı 1 aylıq siqaret xərci qədər olar”.

Mütəxəssisin fikrincə isə, yalnız inzibati metodlarla bu problemin qarşısını almaq mümkün olmayacaq: “Siqareti bahalaşdırmaqla problem həll olunmur. Bunu 30 ildir görürük. Siqaretçəkmə faizi azalmağa əvəzinə artır. Hökumət, siqareti tərgitmək istəyənlərə müvafiq dərmanlar və digər vasitələrlə kömək göstərməlidir, onlara müəyyən məsələlərlə güzəştlər tətbiq olunmalıdır. Tütünlə mübarizədə müsbət təcrübəsi olan ölkələrdə belə edirlər. Elə qonşularımız Rusiyada və Türkiyədə də belə tədbirlərlə tütünçəkmə səviyyəsi azaldılır. Burada əsas faktorlardan biri də, ictimai qınaq və maarifləndirmədir. Qapalı məkanlarda siqaret çəkilməsinin qadağan olunması yaxşı tədbirdir. Başqa tədbirlər də görülməlidir”.

Sosioloq: “Yeniyetmələr daha çox bekarçılıqdan siqaretə başlayırlar”

Sosioloqların fikrincə, yaşı 18-

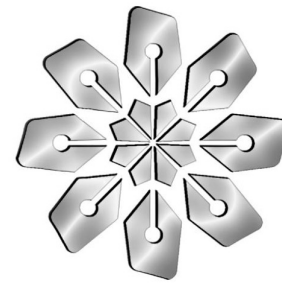
yaradıcı dərnlərdə məşğul olmasını təşkil etmir. Buna görə də, uşaqlar özbaşına qalır, onlar böyüklərə oxşamağa çalışaraq siqaret çəkirlər”- sosioloq deyir.

Mütəxəssisin sözlərinə görə, məktəblərdə kütləvi dərnlərin, idman spartakiadalarının, fənn olimpiadalarının daha tez-tez təşkil edilməsi yeniyetmələrin zərərli vərdislərdən aralı durmasına stimül yarada bilər: “Valideynlər isə övladlarını nəzarətdə saxlamalı, onların zərərli vərdislərdən uzaq olmasını üçün səy göstərməlidir. Beləliklə, sağlam cəmiyyətin formalaşmasında böyük rolumuz ola bilər”.

Elektron siqaretlər sağlamlığa daha çox zərərli, yoxsa tütünçəkmə?

Son vaxtlar elektron siqaretlərin satışı artır. Elektron siqaretin xüsusi hazırlanmış tüstüsü var. Onun tüstü vermə effekti öz xüsusiyyətlərinə görə seçilir. Belə ki, elektron siqaretə yanma prosesi olmur və bu səbəbdən ziyanverici qazlar buraxmır. Həmçinin, onun tərkibində qətran və tütündə olan digər təhlükəli maddələr yoxdur.

Elektron siqaretlərin tam zərərsiz olduğu iddia edilir, belə ki, istehsalçılar elektron siqaretə istifa-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ə çatmamış yeniyetmələr və gənclər arasında siqaret çəkənlərin sayının artmasının bir səbəbi də onların asudə vaxtının səmərəli təşkil edilməməsidir. Sağlam Cəmiyyət Hərəkətinin eksperti, sosioloq Leyla İsmayılovanın fikrincə, valideynlər bu məsələyə ciddi diqqət verməlidirlər.

“İnkişaf etmiş ölkələrdən fərqli olaraq, fərqli olaraq, Azərbaycanda valideynlərin azı 70 faizi övladının idman sekiyası və başqa

də olunan mayenin qida yağlarından hazırlandığını deyir. Bəzi mütəxəssislər tərkibində zərərli maddə ola biləcəyi ehtimalını irəli sürürlər. Lakin bir çoxları belə məlumatların iri tütün şirkətləri tərəfindən mətbuata ötürüldüyünü düşünlər. Faktıdır ki, tərkibində 3 mündən artıq kimyəvi maddə olan tütün tüstüsü, 3 maddədən ibarət elektron siqaret mayələrinin tüstüsündən azı 100 dəfə daha zərərli olur.

Yeri gəlmişkən, bir qədər əvvəl heç bir əsas olmadan Azərbaycana idxal olunan elektron siqaret mayələrinin əksiz qiymətləri 10 dəfə artırılıb. Ekspertlər bu addımın cəmiyyət üçün zərərli olduğunu, mayələrin kəskin bahalaşmasının elektron siqaretə keçmiş on minlərlə vətəndaşı yenidən tütün çəkməyə qaytaracağını bildirirlər. Bu isə, istehlakçıların zərərini, tütün firmalarının xeyrinədir.

Siqareti tərgidənlərə kömək üçün dövlət proqramı olmalıdır

Qeyd edək ki, dünyada ən çox tütün istehlak edilən ölkələrdən olan qonşu Türkiyədə bir neçə ildir tətbiq edilən tütündən imtina xəttinə ildə 1 milyona yaxın insan müraciət edir. Müraciət edənlərin demək olar ki, 90 faizi siqaret asılılığından qurtulub. Türkiyə Səhiyyə Nazirliyi bununla ölkədə siqaret çəkən qismi 25 faiz azalda bildi.

Nazirlik yaxın müddətdə siqareti tərgidənlərin sayının 10 milyona qədər çoxaldığını ümid edir. Nazirliyin qaynar xəttinə müraciət edən vətəndaşlara öncə psixoloji dəstək göstərilir, daha sonra müvafiq mərkəzlərə yönləndirilir və tam dəstəklə siqaretdən asılılığı aradan qaldırılır. Siqareti tərgitmək üçün lazım olan preparatları hər kəsə fərdi təyin edilir və həkim nəzarətində qəbul edilir.

Siqareti tərgitmək üçün indi bir çox alternativ təklif edilir- dərmanlar, təbii vasitələr, elektron siqaretlər və sair. Ancaq siqareti tərgitmək üçün daha çox möhkəm iradəyə ehtiyac olduğunu da unutmamaq lazımdır.

Azərbaycanda da dövlət tərəfindən belə proqramın həyata keçirilməsinə ehtiyac var. Bu, sağlam cəmiyyət üçün ən faydalı işlərdən olardı. Milyonlarla vətəndaşımız ağır xəstəliklərə tutulmaqdan qurtulardı. Bunun üçün ilk növbədə siqaretçəklərə lazımi vasitələri pulsuz vermək olar, həm də ictimai yerlərdə siqaret çəkməklə bağlı məhdudlaşdırmaları artırmaq olar.

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

12 mart

“Yuventus” Ronaldu satacaq?

İtaliyanın “Yuventus” futbol klubunun ulduz futbolçusu Kriştiano Ronaldo bu mövsümün sonu komandanı tərk edə bilər. Qol.az xəbər verir ki, bu barədə məşhur idman jurnalisti Nikolo Skira özünün “Twitter” hesabında yazıb. O, Turin təmsilçisinin portuqaliyalı hücumçunu yüksək maaşına görə satmağı düşündüyünü bildirib. 36 yaşlı oyunçu ilə 31 milyon avro qazanır. Qeyd edək ki, Ronaldonun “Yuventus”la müqaviləsi 2022-ci ilin iyununda başa çatır.

Keçmiş məhkumdan 1 kiloqramdan çox narkotik maddə götürülüb

Narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş O.Şirinov Baş Narkotiklərə Mübarizə İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbiri nəticəsində Yasamal rayonu ərazisində yaxalənib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, axtarış zamanı ondan 10 qrama yaxın heroin və 5 qramadək metamfetamin aşkar edilib. Davam etdirilən tədbirlərlə onun idarə etdiyi “Mitsubishi” markalı avtomobilə də baxış keçirilib. Avtomobilədən əlavə olaraq 1 kiloqram 29 qram heroin, 375 qram metamfetamin və elektron tərəzi götürülüb.

Türkiyənin ilk modeli öldü: nəşini heç kim götürmədi

Türkiyənin ilk kişi modeli Karahan Çantay dünyasını dəyişib. Türkiyədən Taylanda köçən 47 yaşlı model 2 gün əvvəl motosiklet qəzasında vəfat edib. Modelin nəşini heç kimin götürmədiyi açıqlanıb. Qeyd edək ki, K.Çantay 1995-ci ildə “Mr Turkey” müsabiqəsinin birincisi olub./lent.az

Peyvənddən sonra necə qidalanmalı?- həkim açıqladı

Peyvənd vurdurandan sonra qidalanmada zülal, mineral, yağ və vitaminlər vəhdət təşkil etməlidir. Həkimlər xüsusi olaraq vurğulayırlar ki, həmin prosedurdan sonra qida rasionuna daxil edilən ərzaqlar düzgün seçilməlidir.

Əsas olaraq müntəzəm və düzgün şəkildə su qəbul edilməlidir. Suya zəncəfil, nanə, yaşıl alma, darçın və iki-üç dilim limon əlavə edərək içilməsi immunitet sistemi üçün çox faydalıdır. Həkim-terapevtin dediyinə görə, bu, həmçinin mədə-bağırsaq sisteminə də müsbət təsir edir. Bundan başqa həkimlər qeyd edirlər ki, pandemiya dövründə immunitet sistemini gücləndirən qidalara daha çox üstünlük verilməlidir.

Həkim-diyetoloq Ləman Süleymanova AZƏRTAC-a deyib: “Çoxlu tərəvəzlər qəbul edilməli və onunla yanaşı vitaminlərlə zəngin və mövsümə uyğun olaraq meyvələrdən istifadə edilməsi məqsəduyğundur. Ət məhsulları, toyuq, balıq məhsulları və göyərtilər mütləq şəkildə rasiona daxil edilməli, xüsusilə tərkibində S vitamini olan qidalara üstünlük verilməlidir. D vitamini olan qidaların - göbələk, kərə yağı, yumurta, avokado və s. də qəbulu məsləhətdir”.

Kişi, kəvər, göy və qırmızı soğan, sarımsaq, brokkoli və gül kələmi də vitaminlərlə zəngin qidalardır. Peyvənd olunanların xüsusi ilə spirtli içkilərdən uzaq olması, fast-fud, şirniyyat və un məmulatlarından mümkün qədər az istifadə etməsi tövsiyə olunur. “Yağlı, qızardılmış və qurudulmuş qida məhsullarının qəbulunu məhdudlaşdırmaq lazımdır. Qaynadılmış, buxarda bişirilmiş, kabab formasında olan məhsullardan rahat şəkildə istifadə etmək olar. Normal yuxu rejimi və stressdən uzaq olmaq da peyvənddən sonra yaxşı təsir göstərir”, - deyərək həkim-diyetoloq bildirib.

Zülalların kifayət qədər qəbulu da əsas amillərdəndir. Bu baxımdan balıq, pendir, lobya, mərcimək, noxud və çərəzlərin yeyilməsi məsləhətdir. Orqanizmdə xəstəliklərin yaranmaması üçün gündəlik qidalanma normasını gözləmək və ona əməl etmək lazımdır.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Bakıda oğul anasını öldürüb

Martin 10-da saat 09 radələrində Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Sabit Orucov küçəsi 28 ünvanında yerləşən çayxanada xadimə işləyən Baxşiyeva Mahirə Hüseyn qızının üzərində çoxsaylı kəsilməmiş-deşilməmiş xəsarətlərlə zorakılıq əlamətləri olan meyitinin aşkar edilməsi barədə rayon prokurorluğuna məlumat daxil olub. Xətai rayon prokurorluğundan xəzərxeber.az-a verilən məlumata görə, cinayət prosessual qanunvericiliyinin tələblərinə əsasən, prokurorluq əməkdaşları tərəfindən məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyitə baxış keçirilib, digər prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib.

Aparılmış ilkin araşdırmalarla zərərçəkmişin oğlu 1990-cı il təvəllüdlü Baxşiyev Zəmin Afərin oğlunun şəxsi münasibətlər zəminində aralarında yaranmış mübahisə zamanı bıçaqla çoxsaylı xəsarətlər yetirərək Mahirə Baxşiyevanı qəsdən öldürməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib. Faktla bağlı Xətai rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Zəmin Baxşiyev şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb edilib, cinayətin predmeti olan bıçaq, həmçinin iş üçün əhəmiyyət kəsb edən digər maddi sübutlar müvafiq qaydada qablaşdırılaraq götürülüb. Hazırda cinayət işi üzrə istintaq hərəkətləri davam etdirilir.

Qvardiola VAR-ı tənqid etdi

İngiltərənin “Mançester Siti” futbol klubunun baş məşqçisi Pep Qvardiola İngiltərə Premyer Liqasının 33-cü turunda “Southampton”la matçdan (5:2) sonra VAR-ı tənqid edib.

Nüfuzlu “The Guardian” nəşrinin yazdığına görə, o, görüşün ilk hissəsində Fil Fodenə qarşı kobudluğa görə penalti təyin olunmamasında narazı qalıb.

“5:2 hesabı ilə qələbə qazandığımız üçün xoşbəxtəm. Amma bu, hesab 1:1 olarkən baş verdi. Hakimler peşəkardır və hamısı öz işlərini görməlidirlər. Penalti qərarı verməmək heyvətəməizdir. Bəlkə bir gün əllə bağlı epizodlarda VAR-ın necə işlədiyini izah edəcəklər. Penalti epizodunu hakim görmür, amma VAR-da görmürsə, deyiləsi söz qalmır” - deyərək bildirib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600